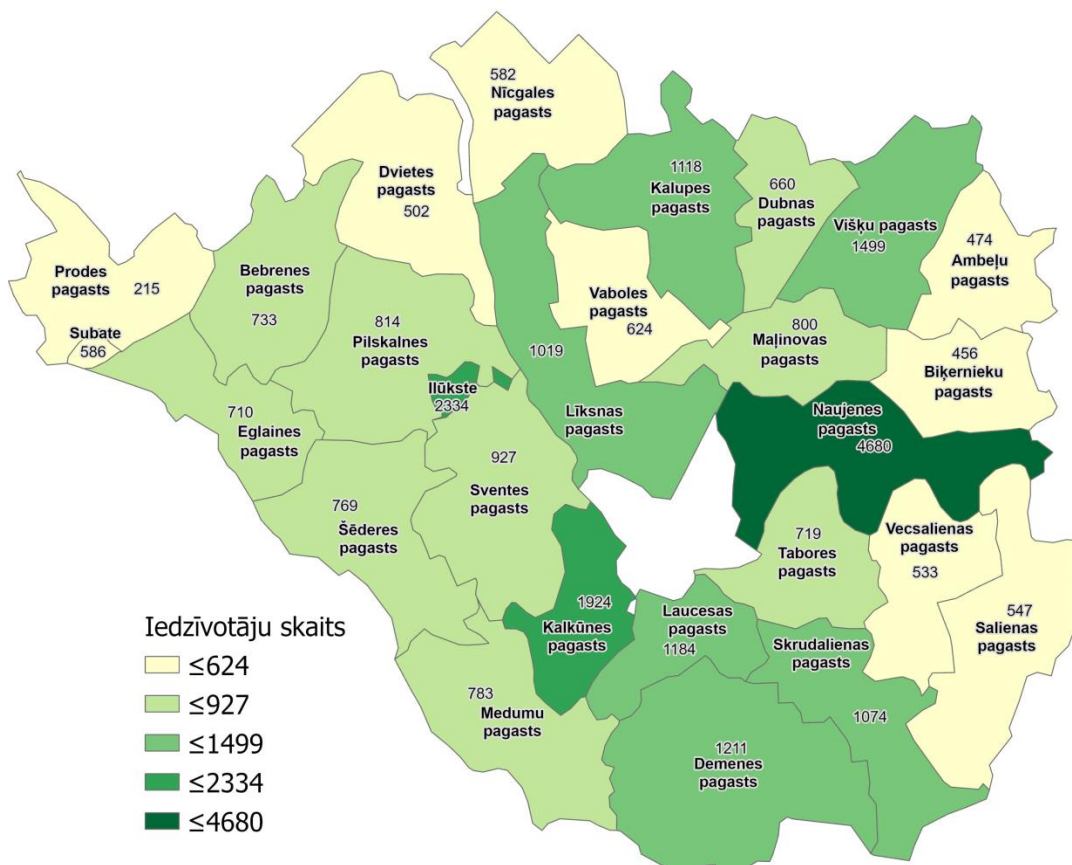

PĀRSKATS PAR AUGŠDAUGAVAS NOVADA BIBLIOTĒKU DARBĪBU 2022. GADĀ

Daugavpils 2023

SATURS

Kopsavilkums	3
1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums	6
2. Finansiālais nodrošinājums	7
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	8
4. Personāls	11
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	13
6. Krājums	22
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	27
8. Novadpētniecība	40
9. Projekti	47
10. Publicitāte	47
11. Sadarbības tīkla raksturojums	51
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs	53
Pielikumi	58

Izmantotie saīsinājumi

AN	Augšdaugavas novads
ĀAP	Ārējais apkalpošanas punkts
ATR	Administratīvi teritoriālā reforma
BMC	Augšdaugavas novads bibliotēku metodiskais centrs
IAM	Ilgspējīgas attīstības mērķis
Ilūkstes PCB	Ilūkstes pilsētas centrālā bibliotēka un tās struktūrvienības
IP	Izglītības programma
IPĪV	Izglītības programmas īstenošanas vieta
KISC	Kultūras informācijas sistēmu centrs
LAD	Lauku atbalsta dienests
LBB	Latvijas Bibliotekāru biedrība
LCB	Latgales Centrālā bibliotēka
LNB	Latvijas Nacionālā bibliotēka
NVO	Nevalstiska organizācija
OCB	Ogres centrālā bibliotēka
PB	Pagasta bibliotēka
PSV	Pakalpojumu sniegšanas vieta
VID	Valsts ieņēmumu dienests

Kopsavilkums

✓ **darba prioritātes**

- Naujenes tautas bibliotēkas pārceļšana uz jauno ēku;
- Bibliotēku krājuma kvalitātes pilnveidošana;
- bibliotēkas tēls sociālos tīklos un informācijas aprīte sociālos tīklos ;
- darbs ar bērniem un jauniešiem;
- sadarbība starp bibliotēkām
- pakalpojumu pieejamība e-vidē
- sagatavošana kvalifikācijas eksāmenam
- pagasta vēstures un cilvēku izpēte

✓ **jauni pakalpojumi**

- palīdzība iedzīvotājiem, piesakoties energoresursu atbalstam;
- tiftotehniskie palīgīdzekļi cilvēkiem ar redzes grūtībām

✓ **nozīmīgi/jauni projekti**

- dzejas akcija “Esi sveicināta, Saule!”
- Ainas Bernānes Višķu pagasta novadpētniecības kolekcijas apzināšana
- Krājuma pārceļšanas akcija “Grāmatu ķēde”

✓ **Krievijas iebrukuma Ukrainā radītā ietekme uz bibliotēku darbu pārskata periodā**

Krievijas iebrukuma Ukrainā radītā ietekme skara teju visas Latvijas sfēras. Palielinājās periodisko izdevumu izmaksas, samazinājās finansējums, martā tika pārtraukta piegāde no Krievijas abonētiem preses izdevumiem un nauda netika atgriezta bibliotēkas vajadzībām, bet gan Augšdaugavas novada centrālās administrācijas konā, jo kopš 1.janvāra visa grāmatvedība tika centralizēta.

Ir ļoti daudz informācijas par karu sociālajos tīklos, laikrakstos, televīzijā. Bibliotekāri ir piedalījušies tīmekļseminārā “Ukraina dezinformācijas fronte: kā palīdzēt un ko varam mācīties”, lai gūtās prasmes nodotu tālāk. Bibliotekāra pienākums ir palīdzēt pārbaudīt informāciju un izmantot drošas vietnes un kritiski izvērtēt informāciju. Visās novada bibliotēkās atrodas bukleti ar informāciju "Kā rīkoties krīzes situācijā".

2022. gada inflācija palielināja bibliotēkas darbības izmaksas, palielinājās stresa un trauksmes līmenis tautā, īpaši Latvijā dzīvojošo Krievijas pilsoņu vidū. 2022. gada 24. septembrī stājušies spēkā grozījumi Imigrācijas likumā, kas ietekmēja un paaugstināja pieprasījums pēc latviešu - krievu vārdnīcām un latviešu valodas mācību materiāliem.

Tika pārskatīts bibliotēku krājums, lai izņemtu literatūru, kur tīšā vai netīšā veidā ir saskatāma Krievijas agresīvās politikas propaganda un Krievijas armijas slavināšana.

✓ **Latviešu Grāmatai 500 norises novadā**

Maļinovas pagasta bibliotēkā bija apskatāma vecāko grāmatu izstāde no bibliotēkas novadpētniecības krājuma. A.Mežsēta “Aizejošie” ir 1927.gada izdevums, Zelma Lagerlōf “Nīlsa Holgersona brīnišķīgais ceļojums ar meža zosīm” 1924.gada izdevums. Bibliotēkā atrodas arī grāmata vecajā drukā, bet bez izdošanas datuma.

Nīcgales pagasta tautas bibliotēka “Latviešu Grāmatai 500” ietvaros plāno apzināt savas bibliotēkas krājuma unikālās vērtības, izziņāt ar grāmatniecību saistītos notikumus, personības un vietas savā tuvākajā apkārtnē.

Pārskata perioda beigās sadarbībā ar LNB Pētniecības un interpretācijas centru notika metodiskais seminārs “Pirmās grāmatas latviešu valodā 500. gadadienas atzīmēšana”, skat.12.nodaļā.

✓ **problēmas, to risinājumi**

Ambeļu PB vadītāja: “Bibliotēka atrodas vienā ēkā ar kultūras namu. Īstenotās kultūras namu apvienošanas rezultātā Ambeļu, Dubnas un Višķu pagastos tika pieņemts jauns vadītājs un pasākumu rīkošanas speciālisti. Jaunie speciālisti ir aktīvi un radoši, taču pagaidām vēl nav līdz galam iedziļinājušies vispārējo pasākumu organizēšanas struktūrā. Mazā pagastā darbojamies kopā un sniedzam atbalstu viens otram, tādēļ daudzus organizatoriskos un saimnieciskos jautājumus risinājām kopīgiem spēkiem, veicām iepirkumus, noformējām kultūras nama telpas un teritoriju svētkiem. Tas aizņēma daudz laika un pūļu, tādēļ daļu no ieplānotajiem bibliotēkas darbiem neizdevās izpildīt savlaicīgi”.

Ilūkstes PCB min, ka liela problēma ir zemais atalgojums un novecojusī lietotāju datortehnika, kas strauji “iziet no ierindas”.

Pārskata periodā trīs bibliotēkas ilgstoši daļēji sniedz savus pakalpojumus vai bija slēgtas (skat.5.nodaļu).

Bažas un spriedzi pārskata periodā radīja, protams, arī finansējums. Valstī radās nestabila situācija, ārkārtējs energoresursu cenu pieaugums, vispārējs cenu pieaugums, kas liek domāt un uztraukties, kā tas ietekmēs arī bibliotēkas darbu vai pat pastāvēšanu. Nākotnē iespējams tas tikai vēl vairāk ietekmēs bibliotēkas finansējuma apjoma piešķiršanu.

✓ **citi aktuāli jautājumi**

➤ **Covid-19 radītās situācijas ietekme uz bibliotēku darbu**

Ārkārtas situācija saglabājās līdz par 28.februārim. Bibliotēkas min, ka neskatoties uz ierobežojumu atcelšanu, bibliotēkas lietotāji cenšas ievērot savstarpēju 2 metru distanci.

Bibliotēkas meklē jaunas idejas un pieeju, kā ieinteresēt cilvēkus apmeklēt bibliotēku un kā sniegt apmeklētājiem morālu atbalstu šajā sarežģītajā laikā, tādēļ, piemēram, Ambeļu PB īstena šādus pasākumus: „Jauni laiki – jaunas iespējas” – tikšanās ar cilvēkiem, kuri spēja rast jaunu orientieri sarežģītos apstākļos un ir gatavi dalīties savā pieredzē. Pasākumā “Krēmu paradīze” – tikšanās ar konditori-amatieri Ilonu Dalecku, kura nenolaida rokas pandēmijas laikā un mācēja gūt jaunas iemaņas un mainīt savu profesiju.

Demenes PB vadītāja atzīst, ka ir diezgan grūti “atgriezt” bibliotēkas bērnus, jo viņi pierada pie mājas režīmā un laika pavadīšanu datorā.

➤ **Administratīvi teritoriālās reformas ietekme uz bibliotēku darbu**

2022.gada bija arī gads, kad pilnvērtīgi sāka strādāt jaunais Augšdaugavas novads. No 1.janvāra visa grāmatvedība sāka darboties pēc centralizācijas principa un gandrīz katrs bibliotēkas vadītājs atzīst, ka tas ir radījis zināmas neērtības. Ja līdz šim pagastā vai pilsētā bija viens-divi grāmatveži, kurš pārzināja vairākas jomas (pamatlīdzekļi, budžets, alga utt.), tad tagad katrai jomai ir atsevišķs grāmatvedis, pie tam gada laikā notikušas izmaiņas un ir grūti izsekot pie kura konkrēti grāmatveža vērsties ar savu jautājumu. Piemēram, ja rēķinu iesniegšana par grāmatu iegādīkļuva vienkārša, tad pamatlīdzekļu inventarizācijas process kļuvis ievērojami garāks un laikietilpīgāks.

Samazinājies grāmatu komplektēšanai piešķirtais finansējums.

ATR rezultātā plānotā bibliotēku akreditācija no 2022.gada tika pārcelta uz 2023.gadu.

1. VISPĀRĪGS REĢIONA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS

- **Īss situācijas apraksts**

- ✓ **bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums**

Augšdaugavas novads sastāv no 25 pagastiem un 2 pilsētām – Ilūkstei un Subatī. Bibliotēku tīkls palika nemainīgs. Atbilstoši Augšdaugavas novada domes apstiprinātajam Nolikumam AN bibliotēkārā darba koordinācijas, metodiskā, krājuma komplektēšanas darba funkcijas veic AN Kultūras pārvalde un tās pakļautībā esošais AN bibliotēku metodiskais centrs.

Pārskata periodā AN darbojās 28 vietējās nozīmes bibliotēkas.

AN darbojas 3 pirmsskolas izglītības iestādes, 8 pamatskolas un 7 vidusskolas un 2 profesionālās ievirzes skolas, kurām ir skolu bibliotēkas, lai gan tām nav noslēgts sadarbības līgums ar Naujenes TB vai BMC, koleģiāls atbalsts tiek sniegts un aktuālākā nozares informācijas tiek pārsūtīta, kā arī tiek uzraudzīts kultūras kartes aizpildīšanas process.

- ✓ **informācija par padotībā esošajām iestādēm, reģiona bibliotēkām, izglītības iestāžu bibliotēkām, ārējiem apkalpošanas punktiem**

Ilūkstes PCB ir atvasinātas publiskas personas AN pašvaldības pastarpināta iestāde Ilūkstes PCB sastāvā ietilpst 8 bibliotēkas jeb struktūrvienības: Ilūkstes pilsētas bērnu bibliotēka, Bebreņu pagasta bibliotēka, Pilskalnes pagasta bibliotēka, Šēderes pagasta bibliotēka, Šēderes pagasta Pašulienes bibliotēka, Dvietes pagasta bibliotēka, Eglaines pagasta bibliotēka un Subates pilsētas bibliotēka. Subates Romas katoļu draudzes sociālās aprūpes namā „Miera nams” darbojas Subates pilsētas bibliotēkas ārējais izsniegšanas punkts.

Pārējās 19 novada bibliotēkas ir pagastu pārvaldes struktūrvienības un darbojas 8 nodaļas.

Novadā atrodas 14 izglītības iestāžu bibliotēkas.

- ✓ **bibliotēku sadarbības modelis reģionā**

AN bibliotēku sadarbības modelis ir **jaukta tipa**, jo daļa novada publisko bibliotēku darbības procesu un pakalpojumu tiek veikti centralizēti, piemēram, Ilūkstes PCB, bet pārējo novada publisko bibliotēku elektroniskais katalogs tiek veidots daļēji centralizēti: darbinieku atlasī un grāmatu iegādi veic katra pagasta bibliotēka atsevišķi, jo ir pakļautas pagastu pārvaldēm, bet visas AN publiskās bibliotēkas vieno AN Kultūras pārvalde un tam pakļautais BMC.

Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstoši
Centralizēts	
Decentralizēts	
Jaukta tipa	x

Viena gada ir par maz, lai viennozīmīgi secinātu par šāda modeļa būtiskām priekšrocībām vai trūkumiem. Kā saka Maļinovas PB vadītāja: “Man liekas tas ir ērti, kad pamatā tu esi pats par sevi atbildīgs”.

- **Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā** (Kopš 14.aprīļa Ilūkstes novada centrālā bibliotēka ir kļuvusi par Ilūkstes pilsētas centrālā bibliotēka ar struktūrvienībām. Izstrādāts un apstiprināts jaunais Ilūkstes PCB nolikums un izstrādāti jaunie struktūrvienību reglamentu.

- **Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem**

Vienota publisko bibliotēku tīkla Attīstības stratēģija nav izstrādāta, jo katra bibliotēka ir sava pagasta pārvaldes vai IPCB struktūrvienība.

Pagastu bibliotēkas savos pārskatos min zināšanu pilnveidošanu bibliotēkārājā darbā, krājuma papildināšanu un dažādošanu. Veicināta bibliotēkas loma mūžizglītības nodrošināšanā, organizējot dažādas nodarbības, kursus un seminārus bibliotēkās. Uzlabota e-pakalpojumu saņemšanas kvalitāte, iegādājoties jaunas iekārtas, darbinieki apguvuši jaunas digitālās prasmes.

1. apkalpošana mājās (grāmatu, periodikas izdevumu piegāde);
2. pakalpojumu publicitātes nodrošināšana ar drukātiem materiāliem un elektroniskā formātā;
3. lasīšanas veicināšanas pasākumu norise sadarbībā ar izglītības iestādi;
4. apmeklēti semināri, kas tika organizēti attālināti.

- **Darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu jomā**

Kvalitatīva izglītība – 4.IAM

Bibliotēkas nodrošināja bezmaksas informācijas pieejamību, daudzveidīgu pakalpojumu un resursu piedāvājumu, lai apmierinātu izglītības, informācijas un personības pilnveides vajadzības. Iedzīvotāju e-prasmju pilnveide: bibliotēkā pieejamo informācijas resursu izmantošanas individuālās konsultācijās. E-pakalpojumi interneta vidē: vietnē www.epakalpojumi.lv www.latvija.lv; e-pasts, internetbanka u.c. Tiek taupīti pašvaldības līdzekļi, papīrs, pastmarkas, aploksnes un laiks vēstuļu nosūtīšanai papīra formātā.

Atbildīgs patēriņš uz ražošanu – 12.IAM

Bibliotēkas Ziemassvētku un Adventes dekoru izgatavošanai izmanto diegu atlikumus, vecas avīzes, izlietas putuplasta kastes, T-kreklus un šalles, kas dod priekšmetiem otru dzīvi, samazina atkritumu daudzumu un taupa budžeta līdzekļus. Savukārt nolietotās grāmatas un seriālizdevumi tiek nodotas makulatūrā Līgatnes papīrfabrikai otrreizējai pārstrādei.

Bibliotēka ir svarīgs un uzticams informācijas avots vietējai sabiedrībai, kas palīdz lietotājiem, dažādām iestādēm un institūcijām jēgpilni sazināties un organizēt, strukturēt un izmantot informāciju, lai veicinātu attīstību.

- **Bibliotēku akreditācija**

Pārskata periodā akreditācija nav notikusi.

2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2020*	2021*	2022
Izdevumi kopā (EUR)	336 080	366 713	800 898
Darbinieku atalgojums (bruto)	180 856	195 006	307 617
Krājuma komplektēšana	32 976	40 244	51 558

* atspoguļoti dati par 19 AN bibliotēkām (eks. Daugavpils novada bibliotēkām)

Pārskata periodā pašvaldība piešķīra 32 800 EUR grāmatu iegādei visām 28 AN vietējās nozīmes bibliotēkām. Ilūkstes PCB grāmatu iegādei saņēma par 3070 EUR mazāk, nekā 2021.gadā, savukārt 19 eks. Daugavpils novada bibliotēkas arī saņēma par 2460 EUR mazāk, nekā iepriekšējā gadā. Ņemt vērā, ka līdzekļi grāmatu iegādei tiek paredzēti AN domes Investīciju plānā, tad ATR ietekmēja finansējumu grāmatu iegādei un tas ir samazinājies par 14,4%, salīdzinot ar 2021.gadu.

Izdevumi periodikas iegādei palika 2021.gada līmenī.

Kopumā finansējuma apjoms krājuma komplektēšanai nodrošina pamatfunkcija veikšanu.

3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

- **Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi**

Ievērojami kosmētiskie remontdarbi tikai veikti Ilūkstes PCB. Piemēram, abonementa telpas ieguva jaunu izskatu, jo netika remontētas kopš 1981. gada. Veikta apgaismojuma nomainīšana uz LED spuldzēm abonementā un direktora kabinetā, kā rezultātā telpās ir kļuvis ievērojami gaišāks.

Izremontētās Ilūkstes PCB telpas

Vaboles PB iegādāti četri jauni plaukti nozaru literatūras izvietojšanai, kuru iegāde ir noslēgusi bibliotēkas mēbeļu atjaunošanas procesu. Mainījies bibliotēkas plauktu izvietojums brīvpieejas zonā, kas pozitīvi ietekmē krājuma pieejamību. Iegādāti jauni aizkari.

Naujenes TB Lociku filiālē tika veikts kosmētiskais remonts, tāpēc daudz tika strādāts pie mēbeļu izvietojuma pārplānošanas un krājuma kārtošanas plauktos, tika atrasta atsevišķa vieta deponētājam. Lasītāji ir izteikuši atzinību par to, ka pēc remonta telpas ir kļuvušas gaišākas un bibliotēka plašāka.

Skrudalienas pag. Silenes bibliotēkā divi logi ieguva jaunas žalūzijas, telpām ir vajadzīgs remonts, taču tas tiks plānots nākamgad.

Tabores PB tika veikti nelieli kosmētiski remontdarbi – sienu apseguma noņemšana, lai atsegtu apkures baterijas, kā rezultātā bibliotēka ir palicis siltāks, kas apmeklētājiem liek justies telpās ērtāk un arī klimats grāmatām ir daudz labvēlīgāks. Tika uzlabots arī apgaismojums telpā. 2022. gadā tika izveidots stūrītis bērniem, kurā ir jauni plaukti bērnu grāmatām, divi ērti sēžamaisi, krāsains paklājs.

Jaunas mēbeles Višķu pagasta bibliotēkā

Jani sēžamaisi Tabores pagasta bibliotēkā

- **Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām**

Pārskata periodā atlikušie 70 % no bijušā Naujenes pagasta bērnu un jauniešu centra ēkas pārbūves tika paveikt un jau 30. novembrī ēka tika nodota ekspluatācijai. Daugavpils novada domes pieņemtais lēmums Nr. 703 “Par ieceres apstiprināšanu Naujenes tautas bibliotēkas pārcelšanai uz ēku Daugavas ielā 34, Krauja, Naujenes pagasts, Daugavpils novads”, kas tika pieņemts vēl 2018. gada 22. martā, pateicoties būvuzņēmēju SIA “Vanpro” tika īstenots. Kopējās būvprojekta izmaksas (2021.-2022.) sastādīja 390 593 EUR, no tiem paši būvdarbi izmaksāja 356 192 EUR.

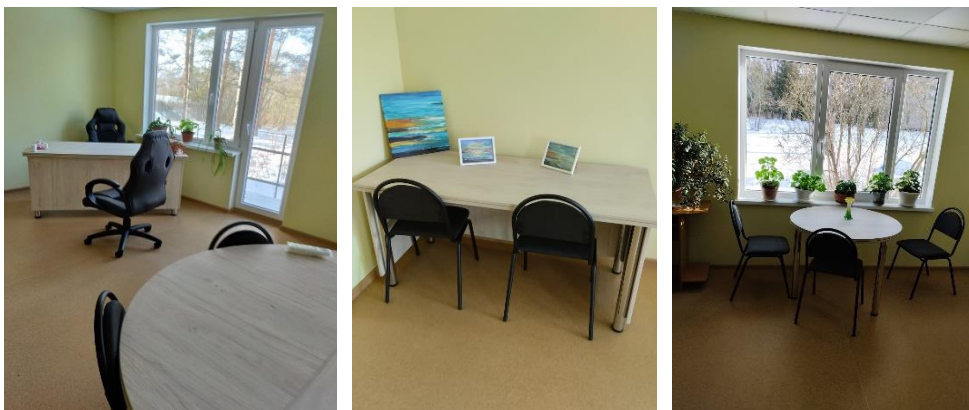

Topšā Naujenes tautas bibliotēka pirms un pēc remonta

Ievērojamas izmaiņas skārušas arī Višķu PB un tās PSV Vīgantos. Pēc 2022. gada jūnija sākumā tika pasūtītas atbilstošas bibliotēkas mēbeles jaunajām telpām, jo bibliotēka tika pārcelta uz Latgales industriālā tehnikuma IPĪV “Višķi” 1.stāva telpām. Pēc cenu aptaujas tika pasūtīti 9 divpusējie grāmatu plaukti, bibliotēkas vadītāja darba galds, kā arī mēbeles bērnu grāmatu stūrītim. Līdz 2022.gada vasaras vidum nebija skaidrības, vai Augšdaugavas novads piešķirs finansējumu PSV jauno telpu remontam Vīgantū ciemā. Pēc pozitīva lēmuma pieņemšanas, ātri tika veikta cenu aptauja remontdarbiem un līdz gada beigām PSV telpas tika izremontētas un tika uzsākts jaunu mēbeļu iegādes process.

Višķu PB jaunā adrese: Višķu tehnikums 18, Višķu pag., savukārt PSV adrese: 4.māja, 7.dzīvoklis, Vīgantū, Višķu pag.,

Višķu PB PSV Vīgantos izremontētās telpās

- **Jaunu ēku būvniecība**

Pārskata periodā jaunu ēku būvniecība nav notikusi.

- **Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums)**

19 AN pagastu bibliotēkās datortehnikas vecums svārstās no 1-7 gadiem, "Bila un Melindas Geitsu fonda" projekta "Trešais tēva dēls" datori praktiski ir norakstīti. Pateicoties vēl Daugavpils novada Kultūras pārvaldes Investīciju plānam 2019.-2021.gadam, triju gadu laikā tika nopirkti un 60 jauni datori lietotāju un darbinieku vajadzībām, līdz ar to pārskata periodā datoru iegāde nebija aktuāla.

Cita situācija ir Ilūkstes PCB un tās struktūrvienībās. Ja darbinieku datori ir 2-7 gadus veci, tad lietotājiem vēl joprojām ir 13-14 gadus veci datori. Investīciju plāns datortehnikas atjaunošanai 2022.-2024.gadam netika atbalstīts.

AN Kultūras pārvaldes īstenotā Interreg V-A Latvijas-Lietuvas programmas 2014.-2020.gadam projekta Nr.LLI-541 "Daugavpils novada un Zarasu rajona lauku kopienu attīstīšana, izmantojot mūzizglītības, kultūras un veselīga dzīvesveida aktivitātes (akronīms "Mūžam jauns)") ietvaros četras pagastu bibliotēkas – Biķernieku, Kalkūnes, Kalupes un Višķu - saņēma tiflotehniskos palīg līdzekļus: 28 lupas ar gaismu un palielināmos lasīšanas stienīšus 1416 EUR vērtībā, un specializētas uzlīmes klaviatūrai. Kā arī diktofonus, multifunkcionālās iekārtas un portatīvo datoru (plašāk – 5.nodaļā).

Tiflotehnika, dikatfoni un multifunkcionālās iekārtas četras, saņemtas „Mūžam jauns” projekta ietvaros.

Sūdzību par interneta ātrdarbību nav, jo 2021.gadā KISC īstenoja tīkla ātrdarbības uzlabošanu.

- **Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā**

Ilūkstes PCB un tās struktūrvienībās novecojusi datortehnika lietotājiem. Plānots atkārtoti iesniegt AN domei Investīciju plāna projektu. Savukārt viens no galvenajiem Ilūkstes PCB trūkumiem - cilvēkiem ar kustību traucējumiem piekļuve bibliotēkā ir liegta, pie kultūras centra ir uzbrauktuve, taču uz trešo stāvu lasītājs tikt nevar, jo nav nedz lifta, nedz pacēlāja.

Līksnas PB nepieciešams neliels kosmētiskais remonts, jo rekonstruējot blakus esošās telpas Kultūras nama vajadzībām, bibliotēkas telpu sienu apmetumā radās plaisas.

Naujenes TB Lociku filiālē problēma ir ar novecojušiem grāmatu plauktiem, mēbelēm un inventāru, kuru plānojam atrisināt 2023.gadā.

4. PERSONĀLS

- **Personāla raksturojums**

Pārskata periodā AN bibliotēkās **strādāja 37** bibliotekārie darbinieki, no tiem **32 uz pilnu slodzi**, 1 uz 0,8 slodzes daļu, 3 uz 0,75 slodzes daļu, 1 uz 0,5 slodzes daļu. Kā arī 6 tehniskie darbinieki.

Bibliotekāro darbinieku kopskaits	37
no tiem ar bibliotekāro izglītību	25
<i>t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)</i>	-
<i>t.sk. ar bakalaura grādu</i>	1
<i>t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību</i>	2
<i>t.sk. ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni</i>	22
no tiem ar izglītību citās jomās	12
<i>t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)</i>	5
<i>t.sk. ar bakalaura grādu</i>	1
<i>t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību</i>	2
no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	4

Kalupes, Kalkūnes un Laucesas pagastu bibliotēku vadītājam un Naujenes TB bibliotekārei 2022. gads bija profesionālo izaicinājumu pilns. Viņas apliecināja savu kompetenci LNB Kompetenču attīstības centra rīkotajā profesionālās kvalifikācijas eksāmenā un saņēma profesionālās apliecības ar kvalifikāciju “Bibliotekārs”.

- **Apbalvojumi un pateicības**

Maļinovas PB vadītāja Elvīra Kokina 2022.gadā Latvijas republikas proklamēšanas 104.gadadienā saņēma Augšdaugavas novada pašvaldības **Atzinības rakstu** “Par nozīmīgu ieguldījumu Augšdaugavas novada sabiedriskajā un kultūras dzīvē”.

E.Kokina: „Tas ir liels gods saņemt šādu atzinību, kas parāda, ka bibliotekāra darbs tiek pamanīts un novērtēts.”

Augšdaugavas novada pašvaldības **Pateicības raksti** pasniegti Kalupes pagasta bibliotēkas vadītājai Andžellai Nartišai un Naujenes tautas bibliotēkas bibliotekārei Aigai Soldatjonokai par profesionālu un radošu ieguldījumu bērnu un jauniešu lasītprieka veicināšanā.

Augšdaugavas novada jauniešu Gada noslēguma pasākumā Naujenes TB saņēma **atzinības rakstu** nominācijā "Gada jauniešu atbalsts" par atbalsta sniegšanu Augšdaugavas novada jaunatnes politikas īstenošanā un jaunatnes aktivitāšu norisē.

Naujenes tautas bibliotēka – Gada jauniešu atbalsts

Biķernieku PB vadītāja saņēma Biķernieku pamatskolas Pateicības rakstu par bērnu radošo attīstības veicināšanu un aktīvu līdzdalību bērnu dzīvē.

Naujenes pagasta pārvaldes vadītājas Pateicība Naujenes tautas bibliotēkas kolektīvam par dalību un ieguldījumu Naujenes pagasta svētku norisēs.

Naujenes TB saņēma Pateicību par dalību Latvijas Bibliotekāru biedrības Jauno speciālistu sekcijas akcijā "Viena diena bibliotēkas dzīvē jeb "LibdayLV":

AN Kultūras pārvaldes Pateicības rakstus dzejas un saulespuķu akcijā "Esi sveicināta, Saule!" saņēma:

- Šēderes pagasta bibliotēka (garākā saulespuķe);
- Laucesas pagasta bibliotēku (lielākā saulespuķe);
- Maļinovas pagasta bibliotēka /Elvīra Kokina/ (bagātākā saulespuķe)

• **Finansējums personāla attīstībai**

Bibliotēkām piešķirtais finansējums atkarīgs no tā, cik paši bibliotēku vadītāji prot plānot savu un darbinieku profesionālo izaugsmi un to paredzēt bibliotēkas budžetā. No budžeta līdzekļiem tika apmaksāti prof.pilnveides kursi (piem., BIS ALISE pamatkursi, IP Periodika un novadpētniecība u.c.), ka arī lektori, lai sniegtu vispārējo kompetenču attīstību. Tika segti izdevumi par pieredzes apmaiņas braucieniem uz Aizkraukles novada kultūras iestādēm, kā arī braucieni uz tuvāko novadu bibliotēkām. Piemēram, Bibliotēku nedēļā Ilūkstes PCB un tās struktūrvienību darbinieki devās profesionālās pieredzes apmaiņas braucienā uz Višķu PB un Naujenes TB. Rudenī devās uz Preiļu Galveno bibliotēku un Pelēču pagasta bibliotēku. Bonusā - Preiļu pilsētas interesantāko objektu apskate: Polikarpa Čerņavska keramikas māja, Metāla mākslas galerija un Leļļu muzejs. Jāatzīmē, ka pašvaldība vienmēr atbalsta personāla izglītības kvalitātes uzlabošanu.

Viesojoties Višķu pagasta bibliotēkā

Viesojoties Preiļu Galvenajā bibliotēkā

Profesionālās pieredzes apmaiņa tika gūta LNB rīkotajā konferencē "Bibliotēkas kā vietējās sociālās noturības un demokrātijas veidotājas drošības izaicinājumu laikos", kuras

laikā Naujenes TB, Maļinovas PB un Ilūkstes PCB vadītājas tikās ar Moldovas bibliotekāru pārstāvjiem, pieredzes apmaiņas vizītes pasākumā LCB. Tikšanās laikā tika runāts par Moldovas un Latvijas labās prakses pieredzēm, lai iedvesmotu vietējos bibliotekārus un palīdzētu viņiem attīstīt prasmes reaģēt uz izaicinājumiem un jaunajām lomām.

Savukārt dalība Latvija Bibliotēku festivālā ļāva gūt pieredzi kā citas bibliotēkas turpina darbu pēc ATR, uzzināt par ieguvumiem sadarbojoties ar NVO un priecāties par Gada balvas ieguvējiem.

Maļinovas PB vadītāja dalās pieredzē ar kolēģiem no Moldovas, Ukrainas un LCB

BMC vadītāja Latvijas Bibliotēku festivālā Ogres CB

Lai sniegtu iedzīvotiem palīdzību energoresursu atbalstu pieteikumu sagatavošanā, Maļinovas PB apguva programmu SOPA. Divu mēnešu laikā tika pieņemti iesniegumi no 164 iedzīvotājiem, tiešā kontaktā bija iespējams piedāvāt bibliotēkas pakalpojumus, reģistrēt jaunus lietotājus.

Gada laikā apmeklētos profesionālās pilnveides pasākumus skatīt pielikumā Nr.1.

- **Problēmas un to risinājumi personāla jomā**

Pārskata periodā nācās saskarties ar grūtībām, meklējot Svences PB vadītāju. Piecus mēnešus nebija iespējas atrast jaunu darbinieku un kā viens no galvenajiem iemesliem – zems atalgojums. Perspektīvā darbam Višķu PB būs jāmeklē jauns darbinieks ar atbilstošu izglītību.

Vienai trešdaļai no bibliotekāriem darbiniekiem vēl pietrūkst profesionālās izglītības. Daži plāno nokārtot profesionālās kvalifikācijas eksāmenu, citi iecerējuši apgūt profesionālās pilnveides izglītības programmu „Bibliotēku zinību pamati”.

Bieži vien papildus saviem tiešajiem darba pienākumiem, pagasta bibliotēkas vadītājam uz laiku nākas uzņemties pagasta pārvaldes vadītāja, lietveža vai grāmatveža pienākumus, dažviet bibliotekāri pilda arī radošo darbinieku pienākumus: kļūst par dekoratoru un kultūras pasākumu rīkotāju. Tas rada pārslodzi un ārkārtīgi ietekme bibliotēkas pakalpojumu kvalitāti.

5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

- **Galvenie rādītāji**

Neskatoties, ka ATR rezultātā dati par bibliotēku pamatrādītājiem arī tika apvienoti un izskatās ievērojami lielāki, nekā pirms tam, tik un tā gan lasītāju skaits, gan izsniegums ir pieaudzis, ja vērtē Ilūkstes PCB un pārējo 19 pagastu bibliotēku pamatrādītājus atsevišķi. Veikt salīdzinājumu procentos starp pārskata periodu un 2021.gadu būtu nekorekti, jo ATR rezultātā pievienojās deviņas bibliotēkas - Ilūkstes PCB un astoņas tās struktūrvienībās.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2020	2021	2022
Aktīvo lietotāju skaits	4 612	4 476	6 887
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	1 373	1 267	1 956
Bibliotēkas apmeklējums	62 320	55 902	77 956
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	18 023	13 550	20 524
Virtuālais apmeklējums	21 684	19 196	27 878
Izsniegums kopā	110 898	102 197	151 892
<i>t. sk. grāmatas</i>	57 201	51 990	80 690
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	50 672	50 041	70 311
<i>t. sk. bērniem līdz 18 g.</i>	11 470	11 466	18509
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita novadā	21%	21%	25%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	2 786	2 665	*3 465
Iedzīvotāju skaits	21 850	21 209	**27 477

Piezīme:

* Bērni ir visas personas vecumā līdz 18 gadiem pēc PMLP uz 01.07.2022.

**Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati uz 01.07.2022.

Pamatrādītājus pozitīvi ietekmējis bibliotēku darbs ar krājumu un tā izvietojumu. Tā, piemēram, Naujenes TB Vecstropu apkalpošanas punktā daudz tika strādāts pie krājuma sakārtošanas: mainīts grāmatu izvietojums plauktos, nodotas norakstīšanai nolietotās grāmatas. Lasītāji ir izteikuši atzinību par to, ka tagad ir vieglāk atrast konkrētos autorus vai grāmatas. Ambeļu pagastā uzsākuši dzīvi jauni cilvēki, kuri apmeklē bibliotēku ar visu ģimeni.

Pamatrādītājus negatīvi ietekmējis dažu bibliotēku pakalpojumu pilnīga vai daļēja nepieejamība:

- Skrudalienas pag. Silenes bibliotēka 40 stundu pieejamības vietā, bija pieejam vien 12 stundas nedēļā, 6 mēnešu garumā, vadītājas ilgstošas prombūtnes dēļ.

- Sventes PB vadītāja no 1.augusta devās mēneša atvaļinājumā un pēc tam, savstarpēji vienojoties ar pagasta pārvaldes vadītāju, izbeidza darba tiesiskās attiecības. Ilgstoši meklējot jaunu bibliotēkas vadītāju, bibliotēka bija slēgta līdz gada beigām jeb 6 mēnešus.

- Višķu PB pavasarī uzsāka pārcelšanos uz jaunam telpām. Plānotie remontdarbi ieilga un mēbeļu iegāde ieilga, tādēļ bibliotēkas pakalpojumi gada laika bija daļēji nepieejami 8 mēnešu garumā.

- Ilūkstes PCB Šēderes bibliotēkas vadītājas slimības dēļ bibliotēka bija slēgta 4 mēnešus.

• **Pakalpojumu attīstība, jauninājumi**

Paralēli tradicionāliem bibliotēkas pakalpojumiem, darbinieki jau vairākus gadus piedāvā un māca bibliotēkas lietotājiem izmantot dažādus e-pakalpojumus, kā apmaksāt rēķinus elektroniskā vidē.

Gada sākumā bija aktuāla COVID-19 sertifikātu izdruka.

Maļinovas PB vadītāja apguva pašvaldību sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu administrēšanas lietojumprogrammu SOPA, lai pildītu energoresursu atbalstu pieteikumus iedzīvotājiem. Divu mēnešu laikā tika pieņemti iesniegumi no 164 iedzīvotājiem, nodrošinot bibliotēkā šo pakalpojumu, bija iespējams piedāvāt arī bibliotēkas pakalpojumus, reģistrēt jaunus lietotājus. Tā pārskata perioda bibliotēkas lietotāju pieaugums sastādīja 11%.

Jauns pakalpojums no augusta vidus Biķernieku, Kalkūnes, Kalupes un Višķu bibliotēkās - tiftlohniskie palīglīdzekļi – lūpas ar apgaismojumu un lasīšanas stienīši - cilvēkiem ar redzes grūtībām. Palīglīdzekļu iegādes mērķis bija ļaut senioriem un vājredzīgiem cilvēkiem bibliotēkās uz vietas lasīt preses izdevumus, daiļliteratūras vai populārzinātniskā žanra

grāmatas vai aizņemties to no bibliotēkas kopā ar grāmatām lasīšanai mājās. Savukārt spilgti dzeltenas klaviatūras uzlīmes ar palielinātiem burtiem ļautu viegli izmantot e-pakalpojumus bibliotēkā. Šis pakalpojums vientuļiem cilvēkiem ļaus ne tikai piekļūt aktuālākai informācijai, bet arī socializēties.

Naujenes TB viens no pieprasītākiem un apjomīgākiem bibliotēkas pakalpojumiem 2022. gadā bija 7 tematiskie pieprasījumi – bibliogrāfiskie apraksti/pilnie teksti par: Māri Mičerevski 1982-., Janīnu Kursīti-Pakuli 1952-., Aleksandru Grīnu (1895-1941), Jāni Grīnu (1890-1966), Vladimīru Kaupužu (1925-2020), Ilonu Salceviču 1940-., Margaritu Labonarsku 1941-.

- **Bibliomāts** (grāmatu pakomāti)

Pārskata periodā grāmatu pakomāti netika iegādāti un arī iepriekš AN bibliotēkās tādu nebija.

- **E-grāmatu bibliotēka**

Neskatoties uz nedaudz pieaugušu tendenci, e-grāmatas AN novada bibliotēku lietotāji izmanto nelabprāt. Mēs joprojām esam stabilā 33.vieta no 34.

Autorizēto lietotāju skaits līdz ar e-grāmatu bibliotēkas piedāvājuma ieviešanu īpaši nemainījās. Pēc bibliotekāru novērojumiem iemesls, kāpēc tik mazs skaits lietotāju izmanto šo iespēju, ir tāds, ka cilvēki nevēlas manīt savu lasīšanas ieradumus un lasīt elektroniski, daudziem nav tehnisko līdzekļu un/vai tie nelasa grāmatas latviešu valodā.

Ilūkstes PCB vadītāja, aptaujājot bibliotēkas lietotājus, secina, ka šī iespēja viņiem patīk, bet to izmantojot viņi nesteidzas, jo pierasts ir pie tradicionālā papīra formātā drukātām grāmatām. Subates bibliotēkas vadītāja A. Šapala raksta: *”Turpināsim popularizēt 3TD- e-grāmatu bibliotēku, bet gribētos, lai katra bibliotēka, ne tikai reģions, zinātu, cik ir aktīvo lasītāju, cik grāmatu izlasīts. Un būtu labi, ja izsniegums un apmeklējumu varētu pielikt konkrētajai bibliotēkai, jo katrs e-bibliotēkas lietotājs, ir zaudējums pašai bibliotēkai.”*

Bibliotēkas izmanto gan savus Facebook profilus, gan pašvaldības vietni, gad drukā informatīvās grāmatzīmes un aicina mutiski, lai lietotāji izmatotu e-grāmatu bibliotēku. Tāpat Digitālās nedēļas ietvaros un citos bibliotēku popularizējošo pasākumos cenšas pieminēt šādu iespēju.

Tabula “E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati”

	2020	2021	2022	
			19 AN PB	*Ilūkstes PCB un struktūrvienības
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	44	75	80	64*
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	36	31	5	*
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	160	414	504	*
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	149	254	90	*

* Ilūkstes PCB un 8 tās struktūrvienības izmanto Līvānu novada elektronisko kopkatalogu un BIS ALISE, līdz ar to datus nav iespējams izdalīt atsevišķi.

Autorizēto lietotāju skaits ex. Daugavpils novada katalogā uz 31. decembrī sastādīja 1127 vienības, no šiem lietotājiem tikai 78 jeb 7% autorizējās, pierēģistrējās un izmanto e-grāmatu bibliotēkas pakalpojumus. Vislielākais skaits autorizēto lietotāju ir Naujenes tautas bibliotēkai – 316, Kalkūnes PB – 229, Biķernieku PB – 185, Višķu pagasta bibliotēkai – 121. No gada sākuma lietotājiem tika reklamēts šis pakalpojums, bet ļoti lielu atsaucību tas

neieguva, tomēr ir cerības, ka laika gaitā, mainoties paaudzēm un cilvēku ieradumiem, tas tiks izmantots aktīvāk. Lai pieprasītu autorizācijas datus 3td e-grāmatu bibliotēkai un letonika.lv, joprojām var izmantot tiešsaistes lietotāju reģistrāciju:

<https://form.jotform.com/200792852437056>. Šo iespēju izmantoja 6 lietotāji. 2023.gadā turpināsies darbs, lai ieinteresētu lietotājus izmantot šo iespēju.

Secinājumi: Jāturpina strādāt pie lietotāju informēšanas par 3td e-grāmatu bibliotēkas lietošanas iespējām, informējot katru lietotāju personīgi, izveidot kvalitatīvu reklāmu un publicējot to Augšdaugavas novada pašvaldības vietnē, sociālajā tīklā *Facebook* un citos medijos, kā arī turpināt individuālo pieeju.

- **Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņošana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u. tml.); jaunu lasītāju piesaiste**

Ilūkstes PCB Bibliotēkas lietotāju viedokļu izziņošanai tiek veiktas aptaujas un ekspresaptaujas. Ilūkstes pilsētas bērnu bibliotēkā tika veikta ekspresaptauja “**Es izvēlos. E-grāmata vai papīra formāta grāmata**”. Aptauja tika rīkota ar mērķi noskaidrot cik aktuālas ir kļuvušas e-grāmatas. Ekspresptaujā piedalījās 29 respondenti no tiem 12 vīrieši un 17 sievietes. Aptaujas ilgums – 1 nedēļa (no 4. līdz 8. aprīlim ieskaitot). Tika noskaidrots, ka 19 respondenti labprāt lasa tieši papīra formāta izdevumus, bet 10 respondenti priekšroku dod e-grāmatām. “*Līdz ar to var izdarīt secinājumus, ledus ir izkustējies un interese par e-GRĀMATĀM ir pamodināta, bet darbs ir jāturpina.*” tā bibliotēkas vadītāja I.Strode.

Medumu PB pārskata perioda sākumā iedzīvotājiem piedāvāja novērtēt bibliotēkas darba laiku, jo bibliotēkas vadītāja apvieno darbu arī ar skolotājas darbu. Lielākā iedzīvotāju daļa ir apmierināti ar to, ka bibliotēka atvērta arī vakarā. Šo iespēju izmanto strādājošie iedzīvotāji. Tika organizēts individuālais darbs ar lasītājiem, uzklauti un ņemti vērā ieteikumi bibliotēkas krājuma komplektēšanai un periodikas pasūtīšanai.

Skrudalienas pag. Silenes bibliotēka 2022. gada laikā veica lietotāju aptauja par bibliotēkas pakalpojumu kvalitāti. Aptauja piedalījās 42 bibliotēkas lietotāji, iegūtie dati izanalizēti. Lietotāji ir apmierināti ar bibliotēkas telpām un iekārtojumu, kā arī piedāvātajiem pakalpojumiem.

Naujenes TB lietotājiem, kuri reģistrējas bibliotēkā pirmo reizi, dāvina piezīmju blociņu ar bibliotēkas logo. To saņēma 77 jaunie lietotāji.

- **Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums**

Subates pilsētas bibliotēkai ārējais izsniegšanas punkts darbojas Subates Romas katoļu draudzes sociālās aprūpes namā „Miera nams”, kur 1 x mēnesī tiek apkalpoti lasītāji.

- **Pakalpojumu sniegšanas vieta kā pakalpojums**

AN darbojas septiņas PSV, kuras nodrošina iespieddarbu krājuma saglabāšanu, automatizētu lietotāju apkalpošanu, interneta un informācijas pakalpojumu sniegšanu, pieeju datorizētām darba vietām, lietotāju apmācību, bērnu vasaras nodarbinātības organizēšanu.

Demenes pagastā - PSV **Kumbuļos** atrodas Kumbuļu iedzīvotāju pakalpojuma centra telpās un ir pieejams iedzīvotājiem piecas dienas nedēļā, sniedzot bibliotēkās pamatpakalpojumus. Darbiniece ir gan bibliotekāre, gan pakalpojuma centra sekretāre. Naujenes pagastā – PSV atrodas **Vecstropos, Locikos un Naujenē**. Lietotājiem pieejami tādi paši pakalpojumi, kā Naujenes TB. Savukārt PSV **Židino ciemā** vairs nedarbojas, ārkārtīgi zema pieprasījuma dēļ.

Skrudalienas pagastā atrodas Skrudalienas pag. Silenes bibliotēkas **nodala Skrudalienā** un sniedz iedzīvotājiem tādus pašus pakalpojumus, ka pamata bibliotēka, trīs reizes nedēļā (22 stundas/nedēļā).

Vecsalienas pagastā atrodas Salienas bibliotēkas **nodaļa Vecsalienā**, sniedz iedzīvotājiem pieeju krājumam, izsniegšanu, datorus un konsultācijas vienu reizes nedēļā.

Višķu pagastā PSV atrodas **Vīgantū ciemā**, kas pieejams trīs dienas nedēļā (24 st./ned.) un lietotājiem pieejami tādi paši pakalpojumi, kā Višķu PB. Darbiniece ir uz 0,5 slodzi kā bibliotekāre un 0,5 slodzi kā kultūras darba organizatore.

- **Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām**

10 no 28 AN bibliotēkā ir viegli pieejamas personām ar īpašām vajadzībām, savukārt pārējās 18 bibliotēkās notiek lietotāju pakalpošana pēc pieprasījuma. Piemēram, Ilūkstes PCB ir laba sadarbība ar Veselības centrs “Ilūkste” sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas nodaļu. Tās klienti reizi divos mēnešos ar sociālo aprūpētāju nāk uz bibliotēku: lasa žurnālus, zīmē, izmanto datorus, apskata izstādes. Subates pilsētas bibliotēkas vadītāja A.Šapala raksta: *”Veco ļaužu pansionātam grāmatas piegādājām ar pansionāta šofera palīdzību, centāties apmierināt visu lasītgribētāju pieprasījumu: nesām grāmatas līdz mājas durvīm un izmantojām dažādas citas iespējas, tās bija katram lasītājam individuālas. Tajos brīžos, kad bibliotēka varēja apkalpot lasītājus, izsniedzām lielāku grāmatu skaitu, vienam lasītājam.”*

”Dienas aprūpes centra “Fēnikss” klientiem tika rīkotas bibliotēkārās stundas, organizēti izstāžu apmeklējumi. Tika sarīkota gada noslēguma ballīte dienas aprūpes centra “Fēnikss” klientiem” tā raksta Ilūkstes pilsētas bērnu bibliotēkas vadītāja I.Strode.

Maļinovas PB un Naujenes TB turpinās sadarbība ar Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Daugavpils filiāli.

Kopš Višķu PB mainīja sava atrašanās vietu un nu ir izvietota Latgales industriālā tehnikuma IPĪV Višķi” mācību korpusa 1.stāvā, kļuva pieejama uzbrauktuve personām ar īpašām vajadzībām ratiņkrēslos, vecākiem ar bērnu ratiņiem, tāpēc to labprāt jau izmanto gados vecāki lasītāji, kā arī cilvēki ar kustības traucējumiem, piemēram, no Višķu Sociālās aprūpes centra.

Bibliotēkārā stunda “Ko es zinu par Latviju”, tikšanās ar dienas aprūpes centra “Fēnikss” klientiem Ilūkstes bērnu bibliotēkā

SIA “Veselības centrs “Ilūkste” Veselības un sociālās aprūpes centra klienti iepazītas ar Ilūkstes PC bibliotēku

- **Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām (uzņēmēji, bezdarbnieki, imigranti, mājsaimnieces, seniori, ģimenes u.c.), tematiskie pasākumi**

Ambeļu PB rīkoja harmoniku mīļotājiem izstādes atklāšanas pasākumu “Kad dvēsele dzied!”. Harmonikas ir atpazīstamākajiem nacionālajiem mūzikas instrumentiem. Vairāku gadu garuma Ambeļu kultūras namā izveidojusies šo nelielo mūzikas instrumentu kolekcija un izstāde ir ne tikai muzikālo instrumentu demonstrācija, bet arī iespēja atcerēties visus tos brīnišķīgos cilvēkus, kuri šos instrumentus spēlēja.

Harmoniku izstāde Ambeļu PB

Krustvārdu mīklu konkursa uzvarētāji Bebreņu PB

Krustvārdu mīklu cienītājiem Bebreņu pagasta bibliotēkā notika krustvārdu mīklu konkursa “Vecumam nav šķēršļu” noslēguma pasākums, kurā tika noskaidroti uzvarētāji. Pārējie dalībnieki saņēma veicināšanas balvas.

Šēderes pagasta bibliotēkā jau 10.gadu darbojas radošās darbnīcas čaklām rokdarbniecēm. Šogad populārākā nodarbe - zeķu adīšana. Čaklās adītājas piedalījās koprades projektā "Šalle Latvijai". Šalle „izsoļoja” cauri Šēderes pagastam 19. un 20. martā. Divu dienu laikā šallē tika ieadīta Šēderes pagasta daļiņa. Skaistajā adījumā varēja sajūst liepu smaržu, sadzirdēt bišu sanēšanu, ieraudzīt vārpas, kas, vējam šūpojot, ietinas saulrieta segā.

<https://www.augsdaugavasnovads.lv/novads/aktualitates/jaunumi/unikals-koprades-projekts-adisanas-stafete-salle-latvijai-ilukste/>

Ambeļu PB turpina darboties „Radošā laboratorija” – sievietēm, mājsaimniecēm un tiem, kuriem patīk radīt kaut ko skaistu. Piemēram, ziedu akvarelis talantīgo Ambeļu iedzīvotāju rokam.

Čaklās rokdarbnieces Šēderes PB

„Radošā laboratorija” Ambeļu PB

Līksnas PB sadarbībā ar Līksnas kultūras namu organizēja izstādi “Porcelāna stāsts”, eksponāti izstādei bija pašu Līksnas iedzīvotāju savākti. Informāciju par porcelāna traukiem un Rīgas porcelāna rūpnīcu sniedza bibliotēka. Izstādi atspoguļoja arī vietējā prese. <https://fb.watch/j36W72cky5/> . Vasaras sākumā sadarbībā ar Līksnas kultūras namu bija apskatāma izstāde “Līksnietis un viņa peonijas”, kurā varēja apskatīt līksniešu izaudzētos krāšņos ziedus. Šis pasākums jau kļūst par tradīciju un plānots arī 2023. gadā.

Bibliotēkā mēneša pirmajā otrdienā notika spēļu pēcpusdienas ģimenēm. Pasākumu vairāk apmeklēja gada siltajos mēnešos.

Kopīgas aktivitātes ģimenēm pie Līksnas PB

Izstāde porcelāna mīļotājiem

Laucesas PB gada nogalē organizēja mācības noteiktai mērķgrupai - latviešu valodas apguves gribētājiem. Mācības organizētas brīvā formā, akcentēta dialogu veidošana un gramatikas pamati.

Maļinovas PB par godu Zinību dienai rīkoja dāliju zibakciju, kuras laikā no atnestajām 26 ziedu šķirnēm tapa brīnišķīga izstāde un krāšņs foto stūrītis.

Salienas PB jau trešo gadu Vecsalienas muižas pilī rīkoja gleznošanas plenēru "Vasaras krāsas". Nedēļas garumā 15 mākslinieki no dažādām Latvijas pilsētām un Lietuvas veidoja gleznas. Savukārt bibliotēkas apmeklētāji un mākslas cienītāji varēja baudīt izstādi visu jūlija mēnesi.

Dāliju zibakcija Maļinovas PB

Plenērs "Vasaras krāsas" Vecsalienā

Naujenes TB nodaļai Vecstopos ir laba sadarbība ar Naujenes sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības centra Dienas centru un tā klientiem – senioriem, kam tiek piedāvāti tematiski pasākumi, piemēram, dzīvesprieka nodarbība "Krāsu prieks". Tāpat bibliotēka piedāvā kolekcionāriem:

Izstāžu ciklu "Bibliotēkas vitrīnas stāsti"

<https://www.facebook.com/hashtag/bibliotekasvitrinasstasti>

Izstāde "Ceļojumu piezīmes"

<http://naujenestautasbiblioteka.blogspot.com/2022/01/izstade-celojumu-piezimes.html>

Kaķi Naujenes tautas bibliotēkā:

<http://naujenestautasbiblioteka.blogspot.com/2022/10/kaki-naujenes-tautas-biblioteka.html>

- **Digitāli radīta satura piedāvājums, saglabāšana, uzskaitē**

Pārskata periodā ar digitālā satura radīšanu visvairāk nodarbojās Naujenes TB. Gala rezultāts pieejams tiešsaistē – bibliotēkas blogā un netiek reģistrēts kā krājuma daļa. Piemēram:

1) dzejas krājumā “Augšdaugavas novads dzejā” ir apkopota autordzeja un pārpublicēta dzeja, kas veltīta kādai Augšdaugavas novada vietai: pagastam, pilsētai, baznīcai u.tml.: https://issuu.com/naujenestautasbiblioteka/docs/augšdaugavas_novads_dzej_2022

(176 skatījumi)

2) Naujenes tautas bibliotēkas virtuālā izstāde “Lieldienas gaidot!”:

<https://naujenestautasbiblioteka.blogspot.com/2022/04/naujenes-tautas-bibliotekas-virtuala.html> (29 skatījumi)

3) “Meteni” e-literārā izstāde – apskats:

<https://naujenestautasbiblioteka.blogspot.com/2022/02/meteni-e-literara-izstade-apskats.html>

(34 skatījumi)

Naujenes tautas bibliotēkas e-radošā darbnīca “Veidojam Masļeņicas lelli paši!”:

4) <https://naujenestautasbiblioteka.blogspot.com/2022/02/naujenes-tautas-bibliotekas-e-radosa.html> (27 skatījumi)

5) Naujenes tautas bibliotēka tiešsaistē un virtuāli 2021. gadā:

<https://naujenestautasbiblioteka.blogspot.com/2022/01/naujenes-tautas-biblioteka-tiessaiste.html> (42 skatījumi)

- **Uzziņu un informācijas darbs**

Kopš 2000.gada Ilūkstes PCB darbojas Eiropas Savienības informācijas punkts. Pārskata periodā tika rīkotas izstādes Eiropas dienu ietvaros, par prezidējošām valstīm ES Padomē – Franciju un Čehijas Republiku.

Pārsvārā bibliotēkās turpinās konsultācijas darba meklētājiem, tiek sniegtas individuālas konsultācijas par interneta iespējām darba meklējumos, CV rakstīšanu un internetbankas lietošanu. Bibliotekāri ir novērojuši, ka lietotāji kļuvuši izglītotāki, labāk orientējas e-pakalpojumu pieejamībā. Lauksaimniekiem tiek sniegta palīdzība, aizpildot LAD bloku kartes, iesniedzot VID atskaites.

Maļinovas PB vadītāja ir novērojusi, ka aizvien biežāk lietotāji palūdz, lai palīdz caur e-pastu aizsūtīt CV darba devējiem vai citus pakalpojumus, vienkārši drošības apziņai. Šogad vairāk dzīvesvietas deklarāciju caur portālu Latvija.lv un slimības pabalstu noformēšanas, tomēr vēl ir jāskaidro, ka tas ir droši un ērti.

- **Bibliotēkas izglītojošā darbība**

Bibliotēkās nav izstrādātu licencēto datorkursu programmu un 2022. gadā tie netika rīkoti, bet pēc pieprasījuma notiek individuālas lietotājus konsultācijas darbam ar datoru un internetu.

- **Medijpratība**

Pārskata gads bija īpaši aktuāls, lai pārrunātu par viltus ziņām, par krāpnieciskiem zvaniem, mēstulēm, vēlreiz atgādinātu par savu datu neizpaušanu trešajām personām. Piemēram, Laucesas PB vasaras laikā ar jauniešiem pārrunāja tēmas par uzticamiem informācijas avotiem, par viltus ziņām un patiesību, ko pauž dažādi resursi.

- **Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem**

Visās reģiona bibliotēkās ir pieejams AN pašvaldības informatīvais izdevums „Augšdaugavas novada vēstis”. Izdevumi informē par visiem novada domes pieņemtajiem lēmumiem, saistošajiem noteikumiem, nevalstisko organizāciju aktualitātēm, kultūras un sabiedriskajiem notikumiem novadā. Arī bibliotēkas regulāri iesūta informāciju par aktualitātēm, plānotajiem pasākumiem un notikumiem vietējās bibliotēkās. Šie izdevumi pieejami gan drukātā, gan elektroniskā formātā. Uz bibliotēku informācijas stendiem pieejama

informācija par pagasta pārvaldes pakalpojumiem, AN domes vadības, deputātu, speciālistu tikšanās ar iedzīvotājiem. Bibliotēkās izvietoti informatīvie materiāli, piemēram, par braukšanas maksas atvieglojumu izmaiņām no 2023. gada vai Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas izstrādātais informatīvais materiāls “72 stundas. Kā rīkoties krīzes gadījumā” u. c. informatīvie materiāli. Vairākas bibliotēkas darbojas kā Digitālie aģenti.

- **Elektroniskais katalogs kā pakalpojums**

Pēc ATR no 2021. gada 1. jūlija, apvienojoties Daugavpils novadam ar Ilūkstes novadu, tika izveidots Augšdaugavas novads, kā rezultātā tika pievienotas 9 Ilūkstes novada bibliotēkas, kuras izmanto Līvānu novada elektronisko katalogu un BIS ALISE.

Tabula “BIS ALISE izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2022)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2022)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Daugavpils novads	33	22	22	22	22	239	10
t.sk. publiskās bibliotēkas	19	19	19	19	19	225	10
filiāles nodaļas, apkalpošanas punkti	7	7	7	7	7		
t.sk. izglītības iestāžu bibliotēkas	14	3	3	3	3	14	0

Tabula “BIS ALISE izmantošana”

Ilūkstes PCB un tās struktūrvienībās

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2022)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2022)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Līvānu	9	9	9	9	9	17	

* Ilūkstes PCB un 8 tās struktūrvienības izmanto Līvānu novada elektronisko kopkatalogu un BIS ALISE, līdz ar to datus nav iespējams izdalīt atsevišķi.

Tabula “Autorizētie lietotāji”

AN 19 bibliotēku rādītāji

	2020	2021	2022	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	3676	3816	3977	+3,8; +4,2
Autorizētie lietotāji kopā	750	774	1127	+3,2; +45,6
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	336	238	139	-29,2; +0,4

Autorizēto lietotāju skaits 2022. gadā pieauga par 0,4%. 2023. gadā jāturpina aktīvāka bibliotēkas lietotāju autorizācijas datu piešķiršana.

Augšdaugavas novada 19 bibliotēku kopējais WEB PAC apmeklējums – 2022. gadā pēc Alises WebPac statistikas **ir 22048** sesijas (10248 – 2021. gadā, 11000 – 2020. gadā, 32085 – 2019. gadā), t.sk. **95** autentificētie lietotāji (170 – 2021. gadā, 130 – 2020. gadā, 65 – 2019. gadā).

- **Digitalizācija**

Pārskata periodā netika veikta.

- **Iekšzemes un starptautiskais SBA**

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2020*	2021*	2022
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	1602	2000	2396
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	1500	1998	1962

*Dati par 19 bibliotēkām, pirms ATR.

Par paraksta periodu sniegti apvienotie dati (Ilūkstes PCB un 19 pagastu bibliotēkas), taču ja vērtē atsevišķi, tad SBA starp pagastu bibliotēkām ir redzam nebūtisks kritums, ko ietekmējusi četru bibliotēku īslaicīga vai pilnīga nepieejamība.

Ilūkstes PCB pārsvarā SBA pakalpojumi tiek izmantoti struktūrvienību ietvaros. Starptautiskais SBA pakalpojums netika izmantots.

- **Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā**

Kūtra 3TD e-grāmatu bibliotēkas un attālinātā elektroniskā kataloga izmantošana. Iespējams, nepieciešami konkursi lietotāju iesaistei vai mērķtiecības bibliotēkārās stundas.

6. KRĀJUMS

- **Krājuma komplektēšanas politika un organizācija**

No 2022. gada mainījās grāmatu iegādes un apmaksas kārtība AN pilsētu un pagastu bibliotēku krājumu papildināšanai. Pamatojoties uz AN pašvaldības centrālās administrācijas noslēgtiem līgumiem ar grāmatu tirgotājiem, bibliotēkas vadītāji veic grāmatu atlasīšanu un pasūtīšanu saskaņā ar piešķirtajiem līdzekļiem, un rūpīgi seko līdzekļu racionālam izlietojumam. Grāmatu pasūtīšana notiek tikai elektroniski, dažas reizes gadā ir iespēja iegādāties izbraukuma tirdzniecībā. Līdzekļi periodikas iegādei atrodas katras bibliotēkas budžeta tāmē, savukārt līdzekļi grāmatu iegādei katru gadu tiek plānoti AN Kultūras pārvaldes Investīciju plānā.

- ✓ **krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā**

Pārskata periodā kā prioritātes tika izvirzītas:

1) komplektēt kvalitatīvus izdevumus bērniem un jauniešiem, komplektējot nozīmīgāko Latvijā izdoto daiļliteratūru un nozaru literatūru bērniem, pusaudžiem un jauniešiem līdz 16 gadiem. Komplektēšanas izvēle ir balstīta uz to, lai bērnu krājums dotu iespēju dažāda vecuma lasītājiem atrast savām interesēm atbilstošu daiļliteratūru vai nozaru literatūru;

2) daiļliteratūra, latviešu oriģinālliteratūra;

3) krājuma kvalitātes uzturēšana, nolietoto, bet lietotāju pieprasīto izdevumu atjaunošana;

- ✓ **informācija par krājuma komplektēšanas politikas dokumentu**

Katra bibliotēka strādā pamatojoties uz savu krājuma komplektēšanas dokumentu, kurus izstrādāts pēc vienota parauga.

Piemēram, “Naujenes tautas bibliotēkas vienotā krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas 2019.–2023. gadam”:

https://drive.google.com/file/d/1XfQy4crxmj2iPNIVCrrZ6dOzF56H_Hs5/view?usp=sharing

Laucesas pagasta bibliotēkas krājuma komplektēšanas dokumentu skatīt pielikumā Nr.2.

• **Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums**

Grāmatu krājuma komplektēšana tiek veikta ar centralizētu iepirkumu, 2022. gadā paredzot **1,19 EUR** uz vienu iedzīvotāju (iepriekš 1,20 EUR). Grāmatas tiek iepirkas tiešsaistē no lielākajiem grāmatu tirgotājiem SIA „Virja LK” , SIA „Latvijas grāmata” un SIA “Kors N”.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2020	2021	2022
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	32976	40244	51558
<i>t. sk. grāmatām</i>	20 000	27 000	32 800
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	4221*	4644*	7714*
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	12976	13244	18759
Finansējums krājumam uz 1 iedz. novadā	1,50	1,89	1,87
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	32976	40244	51558

*Finansējums bērnu grāmatām ir neprecīzs, jo no astoņām AN bibliotēkām nav datu.

Ja vērtēt situāciju pirms un pēc ATR, tad pārskata periodā **finansējums grāmatu iegādei samazinājies par 14%** jeb 5530 EUR. Finansējums periodisko līdzekļu iegādei ir nedaudz pieaudzis.

Dāvinājumi un bezatlīdzības eksemplāri

2022. gadā grāmatu krājums bibliotēkās papildinājās pateicoties dažādiem dāvinājumiem:

- *Latvijas Nacionālā Bibliotēka*
- *Individuālie ziedotāji*
- *Latgales kultūras centra izdevniecība*
- *biedrība Daugavpils un Ilūkstes novadu partnerība “Kaimiņi”*
- *Ilūkstes pilsētas administrācija*

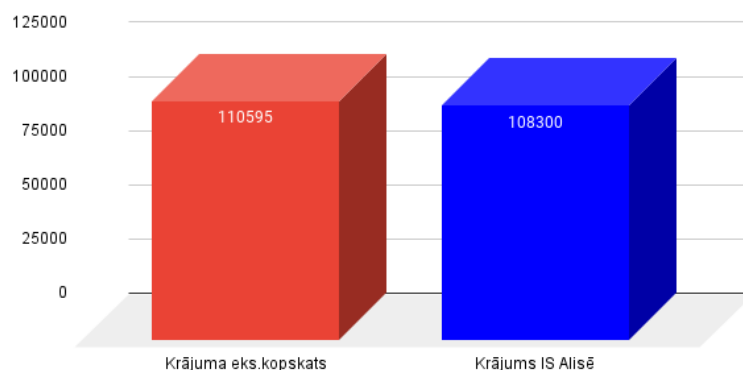
Saņemtas LNB projekta “Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām 2022” 718 grāmatas 7442 EUR vērtībā.

Lasīšanas veicināšanas akcijas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2022” ietvaros novada publiskās un skolu bibliotēkas saņēma atbalstu ar 4090 EUR vērtu grāmatu kopu, 495 eksemplāri.

Kopumā dāvinājumos saņemts 340 eks. 1907 EUR vērtībā, bet bezatlīdzībā 1278 eks. grāmatu 12014 EUR vērtībā. Pārskata periodā dāvinājumos un bezatlīdzībā saņemtie eksemplāri ir apmēram tādā pašā daudzumā, kā pērn.

- **Rekatalogizācija**

Augšdaugavas novada publisko bibliotēku krājums uz
31.12.2022.

AN publisko bibliotēku kopējais krājums uz 2022. gada nodali sastāda 140241 vien., t.sk. monogrāfiskie izd. 110595 vien. BIS ALISE ievadīti 108300 monogrāfiskie izdevumi, kas sastāda 98% vēl ir **rekatalogizējami 2 % izdevumu**.

- **Krājuma pārbaude (inventarizācija)**

Krājumu pārbaude tikai veikta trijās pagastu bibliotēkās:

1) Laucesas PB krājuma pārbaude tika veikta sakarā ar nesakritībām ar grāmatvedības datu bāzi Horizon un BIS Alise. Inventarizācijas rezultātā tika samazināts krājums Horizon par 97 eksemplāriem uz summu 138,64 EUR.

2) Medumu PB iztrūkums nebija fiksēts. Pēc inventarizācijas tika norakstītas nolietotas un novecojušas grāmatas, lai turpmāk grāmatu krājums būtu aktuāls.

3) Sakarā ar darbinieku maiņu tika veikta krājuma inventarizācija Naujenes TB nodaļās: Vecstropos un Locikos. Iztrūkumi netika konstatēti.

- **Krājuma rādītāji**

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2020	2021	2022
Jaunieguvumi kopā	13243	14872	15504
<i>t. sk. grāmatas</i>	4019	4310	5146
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	1020	1284	1445
<i>t. sk. bērniem</i>	1046	1026	1468
Izslēgtie dokumenti	11504	11701	14747
Krājuma kopskaits	138086	141335	208947
<i>t.sk. grāmatas</i>	106308	108446	167927
<i>t.sk. periodiskie izdevumi</i>	31409	32450	40255
<i>Izsniegums, grāmatas</i>	57201	51990	80690
<i>Izsniegums periodiskie izd.</i>	50672	50041	70311
Grāmatu krājuma apgrozība	0,54	0,48	0,48
Periodisko izdevumu apgrozība	1,61	1,54	1,74

Piezīme. Bērnu grāmatas uzrāda atbilstoši statistikas veidlapā sniegtajiem datiem. Iespējamie resursi, kas satur un formas ziņā atbilst bērnu un jauniešu auditorijai līdz 15–16 g. v. (9. kl.).

Par 14% samazinoties finansējumam grāmatu iegādei, kā arī inflācijas ietekmes rezultātā, pārskata periodā bibliotēkas spēja iegādāties ievērojami mazāk jaunu grāmatu. Tādēļ ir tik ļoti būtisks LNB projekta “Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām” atbalsts.

- **Datubāzes**

Bibliotēkas pieejamas divas datubāzes Letonika un News.lv. Visvairāk tiek izmantota Letonikas datu bāze. Pašu veidoto datubāžu nav.

Pagastos, kuros nav skolu, lietotāji pārsvarā ir seniori, kuri digitālos risinājumus izmanto nelabprāt. Kā arī pierobežas pagastos pārsvarā ir krieviski lasošie iedzīvotāji, līdz ar to periodiskos izdevumus viņi izvēlas krievu valodā.

Deviņas bibliotēkas piedāvā saviem lietotājiem attālinātu pieeju Letonikai.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

Dabubāze	2020	2021	2022
Letonika	4797	8079	
skatījumi	4600	5895	3226*
piekļuves sesiju skaits	464	2547	8083**
lejuplāžu skaits	1629	3581	
News			
skatījumi	1896	3944	
piekļuves sesiju skaits			542
lejuplāžu skaits			5677
Citas			

*Atvērto saturvienību skaits (jeb atvērtie pilnie teksti) – veiksmīgi atvērto saturvienību kopskaits, kas pieprasītas datubāzē letonika.lv (izsniegums). Letonika nepiedāvā lejuplādes, līdz ar to tiek uzskaitītas atvērtās saturvienības.

**Sesiju skaits – ar konkrēto lietotājvārdu sekmīgi īstenotie pieslēgumi datu bāzei letonika.lv (apmeklējums)

Ilūkstes PCB un tās struktūrvienībās datubāžu izmantošanā saskatāms nebūtisks rādītāju kritums. Kā atzīmē bibliotekāres, gribētos lai vairāk tiek lietota datubāze Letonika, jo skolēni meklējot vajadzīgo informāciju priekšroku tomēr dot meklēšanas programmai Google, jo tajā ir vieglāk orientēties un ātrāk un vairāk atrast sev vajadzīgo materiālu.

Vērtējot 19 pagastu bibliotēku rādītājus, tie ir pieauguši, jo pārskata periodā Medumu PB un Naujenes TB lietotāji īpaši aktīvi izmantoja Letonika attālināti.

- **Krājuma un datubāžu popularizēšana**

Krājuma popularizēšana notiek:

- ar jaunieguvumu sarakstiem. Par literatūras izstādēm. Piemēram, rakstiski katrā bibliotēkā patstāvīgi izvietota izstāde ar raidījumā “Literatūre” apskatītajām grāmatām.
- klātienēs pasākumos.
- ar klātienēs un virtuālām izstādēm;
- ar aktivitātēm bibliotēku profilos Facebook
- ar grāmatu priekšā lasīšanu PII un sākumskolās.
- ar bibliotēkas dalību pagasta svētkos vai sadarbībā ar vietējo kultūras namu.

Patstāvīga grāmatu krājuma izstāde “Literatūre grāmatu plaukts”

*Latviešu grāmatai 500 veltīta izstāde
Maļinovas PB*

izstāde #StandWithUkraine Ilūkstes PCB

BMC informācijas speciālists veidoto jaunieguvumu sarakstus (par 19 bibliotēkām), kurus regulāri saņem pašvaldības iestādes un skolas, kā arī AN domes personāls. Tas ir PDF fails ar grāmatu attēliem, aprakstu un bibliotēkām, kurās šī grāmata atrodama. Informācija atrodama arī AN vietnē, sadaļā Kultūra, Bibliotēkas. Dažas bibliotēkas sagatavos savus informatīvos materiālus, piemēram, Demeņes PB savas pagasta pārvaldes iestāžu darbiniekus informējam par grāmatu jaunumiem, izsūtot e-pastā sagatavotās PDF formāta prezentācijas.

Ar jaunieguvumiem Ilūkstes PCB lietotāji tiek iepazīstināti grāmatu izstādēs „Jaunās grāmatas” un informāciju par jaunajām grāmatām var iegūt arī Ilūkstes administrācijas mājas lapā <http://www.ilukste.lv/> → iestādes → centrālā bibliotēka. Ilūkstes PCB un Ilūkstes pilsētas bērnu bibliotēka informāciju par jaunajām grāmatām ieliek administrācijas mājas lapā uzreiz pēc grāmatu apstrādes. Ir novērot, ka lasītāji izmatot šo iespēju, un ir iepazīnušies ar jaunajām grāmatām, jo atnākot uz bibliotēku viņi jau zina, ka viņus interesējušās grāmatas bibliotēkas ir jau iegādājušās.

Naujenes TB savā blogā publicē virtuālās izstādes, piemēram, “Lieldienas gaidot” <https://naujenes-tautasbiblioteka.blogspot.com/2022/04/naujenes-tautas-bibliotekas-virtuala.html>

- **Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” (finansialais piešķirums, publicitāte, izsniegums, piedāvājuma analīze)**

Pateicoties KM finansētajam un LNB īstenotajam projektam "Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām 2022" AN bibliotēkas savus krājumus papildināja ar 718 grāmatu eksemplāriem par summu 7442 EUR Bibliotekāri atzīst, ka, salīdzinot ar 2021.gada piedāvāto sarakstu, grāmatu piedāvājums bija labāks, jo tika piedāvātas jaunākas, vēl grāmatu plauktos nenonākušas grāmatas. No iepirkuma saraksta bibliotēkas varēja izvēlēties vērtīgu nozaru literatūru, kuru nevarētu iegādāties tās augstās cenas dēļ. Tāpat bija pietiekami plašs klāsts piedāvātajām bērnu un jauniešu grāmatām.

Publikācijas par saņemtām grāmatām bija gan pašvaldības vietnē, gan bibliotēku Facebook profilos. <https://www.augsdaugavasnovads.lv/novads/aktualitates/jaunumi/sanemts-kulturas-ministrijas-atbalsts-vertigo-gramatu-iepirkumam/>

Visas bibliotēkas augstu novērtē šo valsts piedāvāto programmu un atzīst, ka labprāt arī turpmāk vēlētos saņemt bibliotēkās grāmatas šāda projekta ietvaros, piedāvājumā vēlētos redzēt vairāk nozaru literatūras pedagoģijā, lauksaimniecībā un medicīnā. Kā atzīst Tabores PB vadītāja, ļoti vērtīgu ieguldījumu latviešu valodas grāmatu krājuma papildināšanai, veicot pieprasītās literatūras izpēti, sniedza LNB projekts “Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”. Šis iepirkums papildināja krājumu ar 25 grāmatām nozaru literatūrā, bērnu literatūrā un daļlīteratūrā.

No Ilūkstes PCB pārskata: “Bērnu bibliotēkas un pagastu bibliotēku vadītāji par īpaši vērtīgu ieguvumu šajā iepirkumā uzskata latviešu autoru grāmatas, bērnu grāmatas, daudzveidīgo nozaru literatūru.”

- **Darbs ar parādniekiem**

Bibliotekāri regulāri, aptuveni reizi ceturksnī, dažas - reizi pusgadā, sūta atgādinājumus caur e-pastu, zvana un atgādina personīgi.

- **Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības, galvenie secinājumi pārskata periodā**

Lielākais izaicinājums bija saistīts ar Krievijas iebrukumu Ukrainā, proti, grāmatu krājuma izvērtējums krieviski lasošajiem lietotājiem. Ļoti īsā laikā katrai bibliotēkai nācās pārskatīt savu krājumu, tika veidots kopīgs saraksts, kopīgojot Google dokumentu, grāmatas tika norakstītas.

Bija jūtams periodisko izdevumu trūkums, jo abonētās periodikas no Krievijas tika pārtraukta, savukārt atgrieztā nauda pārskaitīta kopīgajā pašvaldības kontā, nevis katrai bibliotēkai, rezultātā bibliotēkas nevarēja atļauties aizstāt ar citiem analogiem preses izdevumiem.

Būtiskākā problēma, kura saglabājas visu pārskata periodu un droši vien turpināsies arī nākamgad, ir tas, ka nav skaidrs par autoriem un to darbiem, kurus nebūtu vēlams iegādāties un kuri, tiešo otrādi, ir uzmanības cienīgi. Diemžēl, lai kura grāmatu tirgotāja pakalpojumu izmantotu, tik un tā grāmatas nāk no Krievijas izdevniecībām, kuras netieši atbalsta un finansē Krievijas armiju.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

- **Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji**

Piezīme. Darba ar bērniem un jauniešiem pamatrādītāji uzrādāmi 5. nodaļas tabulā "Bibliotēkas pamatrādītāji". Šeit sniedzams rādītāju vērtējums, skaidrojums un analīze.

Darbs ar bērniem un jauniešiem aktīvāk notiek bibliotēkās, kuru pagastos atrodas skolas vai pirmsskolas izglītības iestādes. Arvien grūtāk kļūst bibliotēkām, kuru pagastos samazinās skolēnu skaits. Neskatoties uz to, ka reģistrēto bērnu un jauniešu skaits ir pieaudzis procentuāli situācija ir līdzīga kā 2021.gadā.

Ilūkstes PCB Visās bibliotēkās liels uzsvars tiek likts darbam ar bērniem un jauniešiem, jo viņi ir mūsu bibliotēku nākamie apmeklētāji un pakalpojumu izmantotāji. Novadā darbojas specializētā bērnu bibliotēka, kur viss ir paļauts bērniem, viņu bibliotekārajai apkalpošanai. Katrā bibliotēkās bērnu literatūras krājumi atrodas atsevišķos plauktos, ir iekārtoti nelieli bērnu stūrīši mazajiem bibliotēkas apmeklētājiem, kas atnāk uz bibliotēku kopā ar saviem vecākiem. Tie ir atpazīstami ar bērniem piemērotām mēbelēm, rotaļlietām un ar noformējuma košajām krāsām.

Ilūkstes PCB Sadarbojoties ar Ilūkstes Raiņa vidusskolas literatūras skolotājiem Ilūkstes bērnu bibliotēka veido ieteicamās literatūras sarakstus. Liela daļa grāmatu tiek ņemtas no Bērnu/Jauniešu/Vecāku žūrijas grāmatu kolekcijas.

Kalkūnes PB 2022.gadā vislielākais pieaugums bibliotēkas pamatrādītājos ir grāmatu izsniegumā bērniem līdz 18 g., tas ir par 58,48% lielāks nekā iepriekšējā gadā. Šis pieaugums tika sasniegts pateicoties lasīšanas veicināšanas programmai "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2022".

IPCB Problemātiska ir skolēnu nodrošināšana ar izdevumiem no skolu ieteicamās literatūras sarakstiem. Ieteicamās literatūras saraksti katru gadu mainās un tāpēc nav iespējams veikt ātru un operatīvu pieprasīto izdevumu piekomplektēšanu, šī problēma ir aktuāla Ilūkstes pilsētas bērnu bibliotēkā.

- **Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu**

Ar e-pasta starpniecību bibliotekāri regulāri tiek informēti par aktualitātēm un publikācijām darbā ar bērniem un jauniešiem. Piemēram, par iespējām piedalīties konkursos, iegūt spēles krājuma papildināšanai utt. Konsultācijas tiek sniegtas gan semināru laikā, gan

telefoniski. Notiek arī lasītveicināšanas programmas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" norises koordinācija un no LNB BLC saņemto balvu sadale. Kopā ar reģiona kuratori notiek cieša sadarbība no pašas Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības izsludināšanas līdz pat reģiona fināla rīkošanai, kas iekļauts novada nozīmes pasākumu plāna sarakstā un AN Kultūras pārvaldes pasākumu budžetā.

25 pagastu bibliotēkas ir viena bibliotēkara bibliotēka, tādēļ tas prasa vairāk enerģijas, veidojot kvalitatīvu krājumu, kā arī darbojoties ar visām vecuma grupām, kā arī papildus mācīties un apgūt jaunas zināšanas un pieredzi.

- **Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana**

Tabula „Krājuma stāvoklis un proporcionalitāte”

	2020	2021	2022
Lasītāju skaits	4 612	4 476	6 887
<i>t.sk. bērniem līdz 18 gadiem</i>	1373	1267	1956
<i>%</i>	30%	28%	28%
Krājums (grāmatas)	106308	108446	167927
<i>t.sk. bērniem līdz 18 gadiem</i>	21083	22322	38561
<i>%</i>	19,8%	21%	23%
Jaunieguvumi (grāmatas)	4019	4310	5146
<i>t.sk. bērniem līdz 18 gadiem</i>	1046	1026	1468
<i>%</i>	26%	24%	28%
Izslēgtie dokumenti (grāmatas)	2355	2241	3392
<i>t.sk. bērniem līdz 18 gadiem</i>	251	187	707
<i>%</i>	11%	8%	21%
Izsniegums	110898	102197	151892
<i>t.sk. bērniem līdz 18 gadiem</i>	11470	11466	18509
<i>%</i>	10,3%	11,2%	12,18%

Pārskata periodā pašvaldības piešķirtais budžets bērnu literatūras komplektēšanai bijis pietiekams, komplektēts samērā daudzveidīgs literatūras klāsts. Iegādāti 5146 grāmatu eksemplārs, kas **ir 5% vairāk** nekā pērn. Ar daudzveidīgām un kvalitatīvām Latvijas izdevēju bērnu grāmatām novada bibliotēku krājumi tika papildināti pateicoties KM atbalstam projektā "Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām". 2022.gadā 22 novada publiskās un 6 skolu bibliotēkas piedalījās Valsts nozīmes lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija", kas deva iespēju papildināt savu krājumu ar kvalitatīvu literatūru bērniem un jauniešiem, kā arī vecākiem.

Bibliotēkas aktīvi iegādājas galda spēles, piemēram, Skrudalienas pag. Silenes bibliotēka gada beigās iegādājās: Šahs, Dambrete, Bekgemons, Domino, Tic tac toe, Aizliegtie vārdi, Saderēsim, Incognito junior, Uno junior, Es mīlu Latviju, un puzles par Latviju, pasakām.

- **Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām**

Informācijas pakalpojumi darbā ar bērniem un jauniešiem ir bibliotēkuru ikdienas darbs, tiek sniegtas uzziņas, kas palīdz mācību procesā, gan uzziņas interešu izglītībai. Papildus tam bibliotekāri rīko e-prasmju nedēļas, nodarbības, veltītas datu bāzēm un to popularizēšanai, organizē aktivitātes skolēniem Karjeras nedēļas ietvaros, piedāvā kvalitatīvi pavadīt brīvo laiku, piemēram, Kalkūnes PB periodiski organizēja pasākumu bērniem un jauniešiem, īpaši

skolas brīvlaikā ar devīzi –*Pavadi brīvlaiku bibliotēkā!* Bērni aktīvi piedalījās dažāda veida aktivitātēs – galda spēļu turnīros, stafetēs un radošajās darbnīcās. 2022. gadā nebija Zoom platformā organizēto pasākumu.

- **Pirmsskolēniem**

- Demenes PB:

- ✓ Dzejas dienas pasākumā rīkoja tikšanos ar novadnieci un bērnu dzejnieci Stepanidu Miloševiču.

- ✓ Pasākumā “Cimos pie grāmatām” tika iepazītas košās bērnu literatūras grāmatas, runāts par pavasara atnākšanu un putnu atgriešanos, kā arī minētas mīklas.

- ✓ Bibliotēku nedēļas ietvaros rīkota nodarbība “Mācāmies sargāt grāmatas”. Bērni spēļu formā mācījās pareizi uzvesties bibliotēkā un saudzīgi izturēties pret grāmatām, uzzināja mazliet par grāmatu vēsturi un to, kādas grāmatas mēdz būt, pataustīja vissmagāko un lielāku grāmatu mūsu bibliotēkā un paskatījās jautro video par bibliotēku. Laiks pagāja ātri, jautri un lietderīgi!

- ✓ Pasākumā “Sagaidot Ziemassvētkus bibliotēkā” pirmsskolēni pārbaudīja, vai arī bibliotēkā var atrast savu brīnumu un dāvanu. Kopā ar bibliotekāri un audzinātajiem viņi meklēja atbildes uz dažādiem jautājumiem. Minēja mīklas, stāstīja, kā viņi gatavojas svētkiem, lasīja dzejoļīšus, dziedāja dziesmu. Bērni atnesa un uzdāvināja bibliotēkai savus zīmējumus, kurus var apskatīt bibliotēkā. Pasākuma laikā bērni bija sajūsmināti par izstādēm: Innas Štekles izstādi “Leļļu pasaule” un Alekseja Pozdņakova maketu izstādi “Mans sapņu nams”, iepazīnās ar jaunām grāmatām un grāmatām par Ziemassvētkiem un Jauno gadu. Pasākuma nobeigumā bērni saņēma nelielas Ziemassvētku dāvanīņas.

Kalkūnes PB aicināja ciemos Daugavpils J.Raiņa 6.pamatskolas pirmsskolas grupiņu “Gudriši”. Bērni iepazīnās ar bibliotēkas iemītnieku - Grāmatu tārpu un uzzināja kā viņš ieguva savu vārdu. Topoši bibliotēkas lietotāji saprata, bibliotēkā ir jautri, jo te ir tik daudz, ko darīt: lasīt, spēlēt, komunicēt un radoši darboties.

J.Raiņa 6. Pamatskolas PII grupa “Gudriši” viesojas Kalkūnes PB

Ilūkstes pilsētas bērnu bibliotēkā tika organizēta bibliotekārās stundas- ekskursijas: “Mana pirmā grāmatiņa” PII Zvaniņš vairāku grupiņu bērniem - apgūvām prasmes orientēties bibliotēkā, atrast grāmatu, žurnālu. Lasīšanas veicināšanas akcijas: “Pūcītes skola” – nodarbību cikls 3-4 gadus veciem bērniem – pirmā tikšanās ar bibliotēku.

*Bibliotekārā stunda 3-4 gadus veciem bērniem "Pūcītes skola",
Lasīšanas veicināšanas nodarbību cikls pašiem mazākajiem*

Bibliotekārās stundas – "Mana pirmā grāmatiņa" / PII "Zvaniņš bērni"

Naujenes TB pirmo reizi iesaistījās lasīšanas veicināšanas programmā "Grāmatu starts". Projekta realizācijas laikā uz pirmo tikšanos ar bibliotēku bija aicināti 5 bērni ar vecākiem, kuri tika iepazīstināti ar Bērnu nodaļu, bērnu grāmatām un izglītojošām spēlēm. Nodarbību laikā bērni kopā ar vecākiem lasīja pasakas, piedalījās leļļu teātra pasakas par rāceni iestudēšanā, spēlēja galda spēles, zīmēja, zvejoja, iepazīnās ar mazo bibliotēkas programmējamo robotu Bee bot. Katrai ģimenei tika novadītas 3 nodarbības. https://www.canva.com/design/DAFID44kBf0/rBGf3I0MOXAtApzS4MPRPw/view?utm_content=DAFID44kBf0&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=publis hsharelink

Lasīšanas veicināšanas programmā "Grāmatu starts" Naujenes TB

Sākumskolēniem

Maļinovas PB sagatavojuši dzejas kompozīcijas latviešu un arī latgaliešu valodā, savukārt skolēni tika iepazīstināti ar ko ir ievērojama Vasiļova, kā Rainis šeit pavadīja ģimnāzijas brīvdienas.

2022.gadā iegādātas divas 3D pildspalvas, kas vasaras brīvlaikā priecēja mazos lietotājus, darbojoties tapa pirmie darbiņi, kas priecēja pašus māksliniekus un arī bibliotekāri.

Subates pilsētas bibliotēka sadarbībā ar skolu rīkoja lasīšanas pēcpusdienas sākumskolas skolēniem “*Lasītprieks*”, kuras notika visu gadu. Bērniem lasīšanas nodarbības ļoti patika, ar interesi klausījās bibliotekāres lasījumu, paši lasīja piedalījās aktīvi grāmatu apspriešanā un dažādās radošās aktivitātēs pēc grāmatas izlasīšanas.

“Lasītprieks” nodarbības Subates pilsētas bibliotēkā un Mārtiņdienas rotaļas pie bibliotēkas

Sagaidot ziemu, notika noslēguma pasākumi sākumskolas skolēniem “Mārtiņi” un “Ziemassvētki” pasākumu cikla “Gadskārtu svētki gada ritumā” ietvaros. Abos pasākumos sākumā tika pārrunātas gan “Metēņu, gan “Lieldienu”, gan “Mārtiņu,” un “Ziemassvētku” gaidīšanas un svinēšanas tradīcijas un parašas.

Medumu PB pasākumā „Pārsteigums Vinnijam Pūkam!” iepazīstināt mūsu mazos draugus ar slaveno A.A. Milna pasaku par lācīti Vinniju Pūku un viņa draugiem - sivēnu, ēzelīti, trusīti un pūci. Skatoties prezentāciju, bērni veica dažādus uzdevumus, minēja vārdu mīklas, meklēja ēzelīša I-ā asti, pilnveidoja prasmi rakstīt apsveikumu. Tikšanās reizē skolēni varēja iepazīties ar autora daiļradi, Vinnija Pūka atziņām, kas atbilst arī mūsdienām.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02j7u17Wbg6qiaMDY3RtW1zhD3eRSEDMn95vhxmq8DFTiWqKRoifExrop4W96X31X9l&id=100253318631545

“*Mana grāmatu karaliene 2021*”, kurā mazie lasītāji tika aicināti atskatīties uz iepriekšējā gadā izlasītajām grāmatām un izvēlēties vienu – interesantāko, mīļāko, aizkustinošāko, tādu, par kuru ir vērts uzzināt arī citiem. Par izvēlēto grāmatu bija jāizveido radoša atsauksme brīvi izvēlēta tehnikā.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0b8dRHnGmYhDZWtpRSPGuTSw8VudmDKZsF1NwDZ4EtsrtNJ1JGqDNmP6FmUjfwVKRI&id=100064357140429

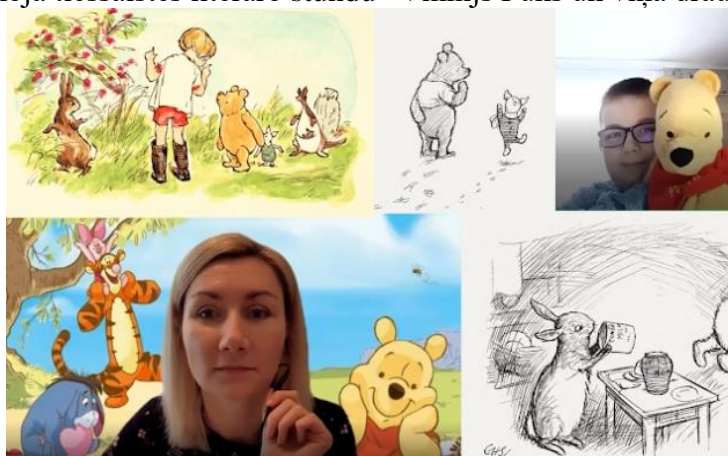

“Mana grāmatu karaliene 2021” Medumu PB

“Spiegu spēles” Medumu PB

Naujenes TB rīkoja tiešsaistes literāro stundu “Vinnijs Pūks un viņa draugi”.

Tiešsaistes literārā stunda “Vinnijs Pūks un viņa draugi”

Kopumā Naujenes TB bērnu nodaļas bibliotēkāre Lāču pamatskolas skolēniem gada laikā organizētas 9 aktivitātes (bibliotēkārās stundas, Bērnu žūrijas lasījumus, e-viktorīnas) tiešsaistē. Tas ļoti sarežģīja pasākuma organizēšanu, vadīšanu un mērķu realizēšanu. Toties tiešsaistes pasākumos ir arī pozitīvas puses – var aptvert lielāku dalībnieku skaitu.

Ziemeļvalstu literatūras nedēļa

Vairākus gadus Ilūkstes bērnu bibliotēkas uzdevums ir iepazīstināt ar Ziemeļvalstu literatūru un kultūru. Nedēļas tēma bija „Daba Ziemeļvalstīs”.

Ziemeļvalstu literatūras nedēļa Ilūkstes bērnu bibliotēkā

Pamatskolēniem

IPBB Dzejas dienu ietvaros tika organizēts tematisks pasākums “Arno Jundze un bērnu literatūra” Ilūkstes Raiņa vidusskolas 5.-6. klašu skolēniem kas notika Ilūkstes Kultūras un mākslas centrā.

Tikšanās ar rakstnieku, žurnālistu Arno Jundzi / IRV 5.-6. klašu skolēni

Ilūkstes PCB 20.aprīlī rīkoja mīklu minēšanas rītu ar ilūkstieti, dzejnieci, mīklu sacerētāju Laimu Buķi. Mīklas ir āķīgas, dažreiz pat grūti uzminamas, vajadzēja mazliet padomāt, kas tad tas ir, iedarbināt iztēli. Izdomātās, jaunradītās mīklas Laimas kundze sūta uz Latvijas Radio 1, kur sestdienu rītos var klausīties raidījumu visai ģimenei „Greizie rati”.

Pasākums "Mini, mini mīkliņu"

Kalkūnes PB rīkoja nodarbību ciklu "Pavadi savu bīstamāko brīvlaiku bibliotēkā". Bērniem visvairāk patika rīkoti galda spēļu turnīri, radošās darbnīcas, sporta stafetes un citās izzinošās spēles tādas, kur vajag paskaidrot vārdu vai zīmējumu ar citiem vārdiem, neizmantojot nosaukumus, mīklu minēšana u.c. Bērniem patīk darboties ar 3D pildspalvām. Vislielāko atzinību pārskata periodā ieguva pasākumu cikls veltīts Hellovīna svētkiem, kas notika skolas rudens brīvlaikā.

Nodarbību cikls bērniem Kalkūnes PB

19.aprīlī Bebrenes pagasta bibliotēkā notika radošā darbnīca bērniem "Grāmatzīmes grāmatām". Šī grāmatzīme ne tikai neļaus pazaudēt vēlamo lapu mācību grāmatā, bet būs arī mīļš un interesants pašu roku darbs.

Zīmējumu konkursā "Ieskaties, ieklausies, sajūti Latviju" piedalījās 34 bērni, godalgoti 14 darbi. Interesanti redzēt, kā konkursa dalībnieki vizuāli attēloja, ko viņiem nozīmē vārds Latvija, dažiem tā bija pagasta daba, citiem Bebrene zirgi vai mājas pagalms. Visi zīmējumi apskatāmi Bebrene dzirnavu logos. Īpaši atzīmēts viens zīmējums no Turcijas, kur tagad dzīvo Gerda, 3.gadīga meitene no Ukrainas.

Zīmējumu konkursā "Ieskaties, ieklausies, sajūti Latviju"

Medumu PB 6.klases skolēni piedalījās aizraujošajā "Spiegu spēlē!" un pārbaudīja savas spējas grāmatu nosaukumu atšifrēšanā.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0LdPCysBvAB4XJaG9LnXGwKp7xqa9McMX2zqGY4eQHe4uD8f1mG7HoTobKGB1j13Pl&id=100064357140429

Top grāmatzīmes Bēbrenes pagasta bibliotēkā

Naujenes TB datu bāzes "Letonika" popularizēšanai tika organizētas dažādas aktivitātes, piemēram, spēle-kvests jauniešiem "Iepazīsti Naujenes pagastu kopā ar datubāzi Letonika" un bibliotēkā stunda-kvests "Iepazīsti Latviju un Naujēni kopā ar datubāzi Letonika". Nodarbību laikā, kvesta dalībnieki meklēja informāciju interneta resursā Letonika.lv un aizpildīja darba lapas. Strādājot ar datu bāzi Letonika.lv, spēles dalībnieki atrada un uzzināja informāciju par Naujenes pagastu, Kraujas ciemu, Latvijas kultūras kanonu, Latvijas simboliem un rakstniekiem. Tāpat gada garumā bērniem un jauniešiem tika piedāvāts virkne aizraujošu meistarklašu un nodarbošanos:

- 3D printera un 3D pildspalvu pavasara un vasaras radošā darbnīca (177 dalībnieki);

- “Grāmatzīmju radošā darbnīca” Naujenes pagasta svētku “Tiekamies Kraujā!” ietvaros (45 dalībnieki);
- “Termo mozaīkas radošā darbnīca” (18 dalībnieki);
- Individuālās 3D printera nodarbības bērniem un jauniešiem (20 dalībnieki);

Darbošanās ar 3D rīkiem

spēle-kvests jauniešiem

Skaļās lasīšanas sacensība

Uz Augšdaugavas novada Skaļās lasīšanas pusfinālu Ilūkstes Kultūras un mākslas centrā pulcējās seši novada 5.klašu skolēni. Skaļās lasīšanas dalībnieki cīnījās par ceļazīmi uz finālu Rīgā. 1.vietu izcīnīja Sventes vidusskolas 5.klases skolnieks Arnis Gasūns. 2.vietu ieguva Viktorija Davidoviča no Špoģu vidusskolas, bet 3.vietu - Katrīna Kuļikova no Lāču pamatskolas. Žūrijā piedalījās Daugavpils Teātra aktieris Egils Viļumovs un aktrise, skatuves runas pedagoģe Inese Ivulāne-Mežale, kā arī bijusī Bēbrenes vispārīgglītojošās vidusskolas latviešu valodas skolotāja Aija Rubļevska.

<https://www.augsdaugavasnovads.lv/novads/aktualitates/jaunumi/noriteja-skalas-lasisanas-pusfinals/>

Skaļās lasīšanas pusfināls

Vidusskolēniem

Maļinovas PB decembrī sadarbībā ar Špoģu vidusskolas 12.klasi rīkoja Ziemassvētku labdarības akciju, kurā kopā ar bibliotēkas lietotājiem sarūpēja Ziemassvētku dāvanas, lai iepriecinātu Višķu sociālās aprūpes centra iemītniekus.

- **Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes**

Ilūkstes PCB ilgu gadu garumā noritēja tradīcija, suminot visus “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” dalībniekus vienā pasākumā – Lielajos lasīšanas svētkos. Pārskata gadā pirmo reizi tika rīkoti novada mēroga svētki “Augšdaugavas novada 1. Lasīšanas svētki”, aicinot visus dalībniekus ierasties Ilūkstes Kultūras un mākslas centrā, lai atcerētos lasītākās grāmatas katra vecuma kategorijā un suminātu aktīvos dalībniekus un skolotājus.

<https://www.augsdaugavasnovads.lv/novads/aktualitates/jaunumi/pirmie-augsdaugavas-novada-lasisanas-svetki/>

Augšdaugavas novada 1. Lasīšanas svētki

Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija

Kopumā 22 pagastu/pilētu un 6 skolu bibliotēkas piedalās lasīt veicināšanas akcijā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Viena no Atbalsta bibliotēkām kļuvusi par pilntiesīgu akcijas dalībnieci – Demenes PB.

2021/2022.gada žūrijas dalībnieki 410 (-65) Visaktīvākie 5+ kategorijas dalībnieki, kas sastāda 42% no kopējā skaita (iepriekš 35%). Tālā seko kategorijas 9+ aktīvo dalībnieku grupa.

2022/2023.gada programmai pieteikušies 852 dalībnieki.

Piemēram, Kalkūnes PB izsniegums bērniem un jauniešiem līdz 18 g., salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palielinājās par 58,48%. Šis rezultāts tika sasniegts pateicoties ciešai sadarbībai ar Daugavpils J. Raiņa 6. pamatskolas pirmsskolas izglītības iestādi “Ābele” (agrāk Daugavpils 11.PII.). Sadarbības rezultātā iestādes audzēkņi aktīvi piedalās lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Pedagogi vienmēr ir atsaucīgi, labprāt iesaistās un lasa bērniem grāmatas. Regulāri notiek bibliotekārās stundas gan viņu telpās, gan atnāk ciemos uz Kalkūnes pagasta bibliotēku. Lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu žūrija 2022” no Daugavpils J. Raiņa 6. pamatskolas pirmsskolas grupiņas “Gudriši” piedalījās 22 bērni vecuma grupā “5+”.

Bērnu žūrija 2022

Čaklie lasītāji Kalkūnes PB

Ēnu diena

Naujenes TB jau otro reizi piedalījās šajā karjeras izglītības akcijā. 6. aprīlī bibliotēkā ēnoja Naujenes pamatskolas 7. klases skolnieces Erita un Nellija. Meitenēm bija iespēja iepazīt bibliotekāra profesiju un vērot bibliotēkas vadītājas, bibliogrāfa, Bērnu nodaļas bibliotekāra un Informācijas un apstrādes nodaļas darba specifiku.

<https://www.augšdaugavasnovads.lv/novads/aktualitates/jaunumi/enu-diena-2022-naujenes-tautas-biblioteka/>

Pagastos:

Ambeļu PB veiksmīgākās norises atspoguļojās ciklā „Bibliovasara” – vasaras brīvlaikā bibliotēkā tiek organizēta virkne pasākumu, kas ir orientēti uz bērniem. Cik daudz noderīgu darbu ir jāpaveic vienas vasaras dienas laikā un vēl jāpagūst aizskriet uz bibliotēku. Mums ir

tik daudz nodarbju – rotaļas, zīmēšana, grāmatas lasīšana. Jāatzīmē, ka visi fotomateriāli, kas atspoguļo bibliotēkā rīkotos pasākumus, tiek publicēti bibliotēkas lapā sociālajā tīklā Facebook. Tas raisa sabiedrības interesi par bibliotēkas darbību. „Vasara bibliotēkā” <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1459358064538383&set=pcb.1459360601204796>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1434065320400991&set=pcb.1434066273734229>

„Parastā maģija” – praktisko nodarbību bērniem cikls. Šajās nodarbībās visi interesenti, izmantojot dažādus dabīgus materiālus un citus palīgresursus, radīja dabas gleznas, šuva izstrādājumus no auduma, veidoja augu kompozīcijas.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=165828919429411&set=pcb.165834556095514>

Demenes PB Lasīšanas līderis – gada nobeiguma pasākums bērniem un pieaugušiem, sveicot aktīvākus lietotājus un lasītājus dažas kategorijās – čaklie lasītāji-seniori, pieaugušie, jaunieši un bērni, lietotāji, kuri gadā laikā visvairāk atbalstīja bibliotēkas pasākumus.

Medumu PB “Vasara bibliotēkā ar Mazo pūķi Kokosriekstu”- visas vasaras garumā, katru ceturtdienu, bērni tika gaidīti ar dažādām spēlēm, uzdevumiem.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0kmg7sEm5sVaAX6GxqD1uCKhqUn7ihQZAUevJzPDjSf256VugkyW53455EQ2KYBetl&id=100064357140429

- **Sadarbība ar izglītības iestādēm “Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola2030)” ietvaros**

Jauno kompetenču ietvaros tika rīkoti vairāki pasākumi. Skolēni piedalījās dažādās aktivitātēs. Piemēram, aktīvi piedalījās un nostiprināja lasītprasmes iemaņas Bērnu žūrijas lasīšanas veicināšanās programmā. Bērnu žūrijas lasīšanas nodarbības tika organizētas uz kompetenču pieejas principiem, izmantojot starpdisciplināro pieeju. Piemēram, nodarbībā par Terezas Sedivas grāmatu “Kurmīš melni baltā alā”, bērni uzzināja jaunus faktus par kurmjiem, viņu dzīvesveidu un nozīmi cilvēkā dzīvē. Šīs nodarbības laikā bērni runāja arī par pozitīvu emociju nozīmi cilvēka dzīvē. Nodarbībā par Marka Uves Klinga grāmatas “Diena, kad ome salauza internetu” bērni pārbaudīja savas zināšanas par interneta rašanās vēsturi un drošību internetā, medijpratību, kā arī, spēlējot mēmo šovu, attīstīja pašizpaušmes un publiskās uzstāšanās prasmes.

Kā pilsoniskās apziņas veidošanas un patriotiskās audzināšanas piemēru var minēt bibliotekāro stundu-kvestu “Iepazīsti Latviju un Naujēni kopā ar datubāzi Letonika”. Pasākuma dalībnieki pārbaudīja savas zināšanas un uzzināja daudz jaunu faktu par Latvijas vēsturi, dabu, ģeogrāfiju, kultūru, ka arī iemācījās izmantot datubāzi letonika.lv. Skolēni attīstīja medijpratības un sadarbības prasmi, spēju strādāt komandā un uzklaut vienu otru.

Bibliotekārajā stundā „Drošs internets” bērni attīstīja kritisko domāšanu un problēmrisināšanas spējas.

Darbojoties ar 3D pildspalvu, 3D printeri, Bee-bot programmējamo robotu, bērni attīstīja digitālas prasmes un jaunradi.

- **Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums**

Nozīmīgākie partneri ir skolas un pirmsskolas izglītības iestādes:

1) **Ilūkstes Raiņa vidusskola** – kopīgi ar literatūras skolotājiem Ilūkstes bērnu bibliotēka veido ieteicamās literatūras sarakstus; Skaļās lasīšanas sacensību 1.posma konkurss; Tikšanās ar rakstnieku Arno Judzi 5.-6.klašu skolēniem;

2) **Bebrenes VP vidusskola** - Skaļās lasīšanas sacensību 1.posma konkurss

3) **pirmsskolas mācību iestāde “Zvaniņš”** – kopīga Dzejas dienu noslēguma aktivitāte Augšdaugavas novada izsludinātajai dzejas akcijai "Esi sveicināta, saule!" - dzejas lasījumi,

mākslinieku un čaklo bērnu darznieku sumināšana Ilūkstes pilsētas bērnu bibliotēkā. Ziemeļvalstu literatūras nedēļas aktivitātes.

4) Naujenes pirmsskolas izglītības iestāde “Rūķītis” - audzēkņi apmeklēja trīs Naujenes TB Bērnu nodaļas organizētus pasākumus. Ciešā sadarbība notiek caur metodiķi **Vitu Naklonovu**.

5) Lāču pamatskola – Naujenes TB Bērnu nodaļa cieši sadarbojas ar Lāču pamatskolu caur skolas bibliotekāri **Skaidrīti Kardeli**. 2022. gadā viņa aktīvi koordinēja skolēnus Skaļās lasīšanas sacensību skolas I posmam.

Kopumā 2022. gadā Lāču pamatskolas skolēni piedalījās 12 Bērnu nodaļas organizētajos pasākumos.

Sadarbība ar Skaidrīti Kardeli NTB Bērnu nodaļa organizēja Bērnu žūrijas grāmatu lasījumu Lāču pamatskolas skolēniem.

Lociku filiālē 7. klases skolēniem notika bibliostunda “Latviešu tradīcijas starp Miķeļiem un Mārtiņiem”.

6) Naujenes pamatskola – Naujenes TB bērnu nodaļas aktīvākais sadarbības partneris bija Naujenes pamatskola, kuras skolēni un skolotāji aktīvi iesaistās NTB Bērnu nodaļas organizētajos pasākumos un aktivitātēs.

Naujenes pamatskolas latviešu valodas skolotāja **Inese Locika** veiksmīgi koordinēja un sagatavoja skolēnus Nacionālas Skaļās lasīšanas sacensību konkursam.

Naujenes pamatskola aktīvi piedalās lasīšanas veicināšanās programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. 2022.gadā NTB Bērnu nodaļas aktīvākie “Bērnu žūrijas” dalībnieki bija Naujenes pamatskolas 1.–4.klašu audzēkņi. Tieši tāpēc “Bērnu žūrijas 2021” noslēguma pasākums tika organizēts Naujenes pamatskolā. 26.05 aktīvākie “Bērnu žūrijas 2021” lasītāji kopā ar klases audzinātājam piedalījās pirmajos Augšdaugavas novada lasīšanas svētkos Ilūkstē.

Bērnu žūrijas realizācijas galvenie sadarbības partneri ir Naujenes pamatskolas direktora vietniece audzināšanās jomā **Zinaīda Pauliņa** un pirmsskolas skolotājas **Alīta Kokina, Ingrīda Bleidele, Aiva Linde**.

Zinaīda Pauliņa palīdz organizēt gan klātienē, gan tiešsaistes bibliotēkārās stundas un pasākumus. Piemēram, 23.02. Naujenes tautas bibliotēkas Bērnu nodaļa organizēja tiešsaistes bibliotēkārā stundu “Drošs internets” 4.–6.klasei. Nodarbībā piedalījās 34 skolēni. Z.Pauliņa klātienē koordinēja pasākuma gaitu, uzdevumu izpildīšanu un diskusiju norisi.

7) Silenes pamatskola – sadarbības ietvaros notiek pirmsskolas audzēkņu ekskursija uz Skrudalienas pag. Silenes bibliotēku, radošās darbnīcas “Lieldienu zaķis”, “Mātes diena”, “Lieldienu tradīcijas”, Digitālā nedēļa, Bibliotēkas nedēļa, “Bērnu diena”, gada beigās apbalvoja Gada labākos lasītājus.

8) Laucesas pamatskola – Laucesas PB vairāku gadu garumā ir nostiprinājusies draudzīga sadarbība ar Laucesas pamatskolu, kas sekmē lasīšanas veicināšanas programmas „Bērnu/jauniešu žūrija” norisi (sākumskolas skolotāja **Tatjana Mihailova**), zīmējumu konkursu, bibliotēkārā stundu. Vasaras brīvlaikā pateicoties sadarbībai ar deju kolektīva vadītāju Jeļenu Posternaku, bērni un jaunieši pirms radošajām darbnīcām tika iesaistīti deju soļu apgūšanā, kas sekmēja lielāku interesi un popularitāti par notiekošo bibliotēkā;

9) Kalupes pamatskola - Sadarbība ar skolu un skolas bibliotēku ir regulāra un aktīva vairākos darba virzienos: literārās stundas akcijas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija ietvaros; kopīga dalība dažādos konkursos un akcijā: makulatūras vākšana, lielā talka, labo darba nedēļā;

10) Zemgales vidusskola – Demenes PB aktīvākā sadarbība noris ar pirmsskolas grupiņu. Plānojot pasākumus, mēs apspriežam datumus un laiku ar pirmsskolas iestādes skolotājiem (iestādē strādā 2 skolotājas). 2022. gadā notika 8 pasākumi, kurus apmeklēja pirmsskolas audzēkņi un skolotājas. Pirms pasākumiem parasti noskaidrojam, vai mēs vēlamies, lai arī bērni sagatavo kaut kādus “mājas darbus” – uzzīmē zīmējumus, uztaisa

rokdarbus vai iemāca dzejoļus. Vai arī bērni atnāk tikai ka pasākuma apmeklētāji, klausās un piedalās pasākuma aktivitātes.

Sadarbojoties ar Zemgales vidusskolas krievu valodas un literatūras skolotāju (jautājumos par bērnu krājumu, jo bieži skolotājas ņem grāmatas stundu vajadzībām), latviešu valodas skolotāju (Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas rīkošanas jautājumos).

11) Daugavpils J.Raiņa 6.pamatskolas pirmsskolas izglītības iestāde “Ābele” (agrāk Daugavpils 11.PII) - sadarbības rezultātā iestādes audzēkņi aktīvi piedalās Kalkūnes PB lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Pedagogi vienmēr ir atsaucīgi, labprāt iesaistās un lasa bērniem grāmatas. Regulāri notiek bibliotēkārās stundas gan viņu telpās, gan atnāk ciemos uz Kalkūnes pagasta bibliotēku.

12) Nīcgales pirmsskolas izglītības iestādes „Sprīdītis” – Nīcgales PB bērniem rīkoja aktivitātes, veltītas “Pasaules ūdens diena”, kurā audzēkņi iepazīnās ar dažādiem faktiem par ūdeni un varēja veikt eksperimentus, un “Rudens lapas”, kurā audzēkņi iepazīnās ar dažādām Latvijas koku lapām un katrs krāsoja savu lapu. Tika rīkotas arī izstādes “A. A. Milnam - 140!”, “Veltījums Valentīndienai”, “8. marta tulpītes”. Bērnodārza vecākās grupas audzēkņi piedalījās Bērnu žūrijā.

- **Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā**

Vairākiem bibliotekāriem ir pedagoģiskā izglītība, kas palīdz darbā ar bērniem un jauniešiem. Bibliotekāri iegūst pieredzi LNB Bērnu literatūras centra semināros un LBB konferencēs, kā arī lasa specializēto literatūru. Viena bibliotekāra bibliotēkā diezgan problemātiski pieteikties ilgstošāka perioda mācībām, ir sevišķi, ja mācības ir klātienē Rīgā.

Novada bibliotekāri iesaistījās LNB BAC rīkotā nodarbībā “Sākumpunkts medijpratībai – materiāli un metodes darbam ar bērniem un jauniešiem”, medijpratību kursā “Cilvēcīgi par tehnoloģijām”, reģionāls skolotāju pieredzes konferences. 2022.gadā praktiski visi AN bibliotekāri piedalījās pieredzes apmaiņas braucienos uz Aizkraukles novada bibliotēkām.

- **Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi**

Savā pārskatā Kalkūnes PB vadītāja min, ka vienu un pašu svarīgāko problēmu, runājot par darbu ar bērniem un jauniešiem, nevar neatzīmēt – nav vēlmes lasīt. Mūsdienu tehnoloģijas, digitālās spēles ņem virsroku pār grāmatām. Vienīgais risinājums ir kopš mazotnes, sākot ar ģimeni pieradināt bērnu pie grāmatām, tāpēc jāturpina darbs ar pirmsskolas izglītības iestādēm un ar ģimenēm.

Lauceses PB vadītāja: „Varētu apgalvot, ka attīstoties tehnoloģijām radās milzīga problēma bērnu un jauniešu vidū, kad lielāko dienas daļu jaunieši, bērni esot virtuālajā vidē neizejot no mājām. Bet īstenībā mācību laikā bibliotēka nav bieži apmeklēta bērnu/jauniešu vidū, jo lielāka bērnu daļa mācās pilsētas skolās un attiecīgi vecāki nodarbina savus bērnus dažādos pulciņos pilsētas robežā. No pagasta skolas bērni ar skolas autobusu brauc uz mājām, jo tomēr ir lieli attālumi no bibliotēkas. Jāņem vērā, ka rudenī un ziemā ir tumšs laiks. Ielas un ceļi nav apgaismoti un nav droši pārvietošanai. Vasaras brīvlaikā bērni ir brīvāki un aktīvi piedalās rīkotajos pasākumos, lasa pārsvarā obligāto literatūru pēc skolotājas saraksta un pēc paša ieskata. Vasaras brīvlaikā bibliotēkas apmeklējums ir atkarīgs nevis no bērniem, bet no bibliotēkas darbinieka - viņa prasmēm ieinteresēt, ievilināt un nodrošināt gandarījumu un aizrautības pilnu pavadīšanas laiku bibliotēkas telpās. Darbā ar bērniem un jauniešiem jāpilnveido, jādažādo bibliotēkārās stundas, jāpiesaista meistari, brīvprātīgi, jo bibliotēkas darbiniekam nav viss pa spēkam. Viennozīmīgi jāpalielina finansējums sabiedrisko aktivitāšu īstenošanai. Jāmodernizē, pastāvīgi jāpilnveido, jāpārveido bibliotēkas tēlu, noformējumu, izstādes. Pēc iespējas vairāk jāpopularizē ģimenes bibliotēkas modelis, vairāk jāstrādā ar vecākiem un jaunākā vecuma bērniem, lai došanās uz bibliotēku kļūst par patīkamu piedzīvojumu gan lieliem gan maziem”.

Naujenes TB kolektīvs secina, ka vislielākās grūtības ir iesaistīt pasākumos jauniešus, jo šajā vecumā grāmatu lasīšana viņiem vairs nav aktuāla. Jādomā par tēmām, kas varētu viņu

ieinteresēt, un veidiem, kā viņus iesaistīt bibliotēkas rīkotās aktivitātēs. Kā viens no augstāk minēto problēmu risinājumiem 2023. gadā varētu būt Naujenes tautas bibliotēkas pārcelšanās uz jauno ēku. Jaunās bibliotēkas telpas ir tehniski un funkcionāli iekārtotas, veidojot “parka bibliotēkas” tipa bibliotēku ar vairākām interešu zonām. Jaunajās, izremontētajās telpās bērniem un jauniešiem būs iespēja izglītoties, lasīt, radoši izpausties, komfortabli pavadīt brīvo laiku un satikties ar draugiem. Uz PSV Locikos un Vecstropos bērni un jaunieši labprāt nāk uz bibliotēku, lai spēlētu spēles datoros vai galda spēles. Nereti tas ir skaļi un traucē citiem apmeklētājiem. Bērni un jaunieši nevēlas apmeklēt pasākumus. (Ja piektdienas pēcpusdienā nenotiek aktivitātes, viņi atrodas bibliotēkā un spēlē spēles, bet, ja piektdienas pēcpusdienā notiek aktivitāte, tad neviena nav.) Risinājums: Ļaut viņiem darboties datoros un ar galda spēlēm, pasākuma aktivitātes piedāvāt neuzspiežot.

Savā pārskata Ilūkstes PCB vadītāja norāda, ka:

— mazāk bibliotēkās ir strādāts ar jauniešu auditoriju, jo šī vecuma grupa ir vairāk aizņemta mācībās un aktīvākie skolēni pēc stundām piedalās daudzos pulciņos, līdz ar to no skolas pārrodas vēlu un vairs nav tik atsaucīgi, kā jaunākā skolas vecuma skolēni uz dažādām aktivitātēm;

— lauku bērni ir ļoti noslogoti, nogurdinošs ir ceļš uz skolu un atpakaļ, liela mācību slodze skolās;

— katru gadu aktuāla ir bērnu nodrošināšana ar izdevumiem no skolu ieteicamās literatūras sarakstiem. Skolēniem bieži tiek ieteikti veci izdevumi, nolietoti un grūti pieejami, un skolotāji neinteresējas kādi izdevumi ir pieejami bibliotēkā;

— jauniešu vidū lasītprasmes un motivācijas trūkums. pēdējos gados bērniem un jauniešiem vērojams interešu zudums par grāmatas lasīšanu, samazinās lasīt gribētāju skaits sākot jau pēc 5.- 6. klases, bērni un jaunieši vairāk laika pavada pie datora, arī vajadzīgā informācija mācībām un izklaidei tiek dabūta internetā, daži lasītāji lasa grāmatas, skatās filmas internetā;

— pusaudžus aizvien grūtāk ir piesaistīt tieši lasīšanai, jo viņi uzskata, ka visu var atrast internetā;

— jauniešu vidū lasītprasmes un motivācijas trūkums, bet šeit būtu darbs skolotājiem un vecākiem;

— aug paaudze, kura neprot noformulēt savu domu, neprot radoši domāt, nemaz nerunājot par vārdu krājumu, tas ir ļoti trūcīgs, un tas izpaužas, kad bērni aizpilda bērnu žūrijas anketas.

8. Novadpētniecība

• Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Novadpētniecības darbs bibliotēkā ir lokālas teritorijas materiālu, galvenokārt publikāciju apzināšana, sistematizācija, glabāšana, pieejamības nodrošināšana un popularizēšana. Bibliotēkas apkopo materiālus par pagasta vēsturi, vēsturiskām vietām, novadniekiem, iestādēm, pagasta pasākumiem, rakstniekiem, dzejniekiem, tradīcijām un veido tematiskās un novadpētniecības mapes.

Pārskata perioda prioritātes:

- ✓ novadpētniecības pasākumu organizēšana;
- ✓ novadpētniecības popularizēšana sociālajos tīklos;
- ✓ novadpētniecības krājuma veidošana;
- ✓ bibliotēkas apmeklētāju un interesentu informēšana par novadpētniecības dokumentiem.

• Novadpētniecības krājums

— Ietvertu materiālu veidi:

- grāmatas par novadu;
- novada preses izdevumi;
- novadnieku publicētie un nepublicētie darbi;
- rokraksti;
- foto albūmi;
- kartes;
- materiāli par novadu no preses izdevumiem un arhīviem;
- mutvārdu vēstures liecības;
- audiovizuālie materiāli;
- gleznas;
- video filmas;
- sadzīves priekšmeti.

✓ krājuma organizācija un glabāšana

Pagastu bibliotēkās novadpētniecības materiāli izvietoti un pieejami atsevišķi iekārtotos plauktos. Materiāli sakārtoti mapēs, albumos un standos, kas regulāri tiek papildināti no publikācijām presē par pagastu un pagasta cilvēkiem. Elektroniski reģiona bibliotēku kopkatalogā apkopotos novadpētniecības materiālus var apskatīt AN bibliotēku kopkatalogā <https://naujene.biblioteka.lv/Alise/lv/home.aspx>

Ilūkstes PCB visi jaunākie novadpētniecības materiāli par Ilūksti un Ilūkstes novadu tiek ievadīti elektroniskajā kopkatalogā un paralēli tam tiek ievadīti arī agrākos gados savāktie materiāli par Ilūksti un novadu. Uz **01.01.2023** novadpētniecības datu bāzē ir izveidoti **2443** ieraksti par Ilūksti, pagastiem.

✓ digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

Pārskata periodā digitalizācija nav notikusi.

Demenes PB ir ieskenējusi pagasta vēsturiskas bildes, kuras iesniedz iedzīvotāji. Nav ierakstīti CD diskos, glabās pagaidām datorā.

✓ krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Bīķernieku PB novadpētniecības krājums ik mēnesi vai ceturksnī (atkarībā no informācijas plūsmas) tiek papildināts ar aktualitātēm. Visbiežāk tika papildinātas tematiskās mapes par pašvaldību, kultūras, izglītības un sporta aktivitātēm. Kopumā attīstības novērtējums ir apmierinošs.

Kalkūnes bibliotēkas 2023.gada darba plānā ir ieplānots sākt novadpētniecības materiālu digitalizācijas procesu, lai mapes ar materiāliem būtu noskenētas, un turpmāk mapju apraksti ievietoti Augšdaugavas novada kopkatalogā.

Medumu PB regulāri papildinātas izstādes „Grāmatas, kas palīdz Tev iepazīt novadu vēsturi”, „Vēsturiskie darbi, cilvēki un vietas Latvijā”.

✓ izmantojums

Kalkūni Bija pieprasījums no SIA "Arhitekta L. Šmita darbnīca", kas izstrādā arhitektoniski-māksliniecisko izpēti un kultūrvēsturisko izpēti Kalkūnes muižas pilij (muižas kungu mājai). Materiāli tika nosūtīti elektroniski un apskatīti klātienē.

Pārskata periodā novadpētniecības krājuma materiālus galvenokārt izmantoja Bīķernieku pamatskola sociālās zinības un vēstures stundās, bibliotēkas un pagasta pasākumos.

• **Novadpētniecības darba popularizēšana**

Ambeļu PB sagatavoja novadnieka, agronoma Jāņa Rubeņa simtgadei veltīto bibliotēkas arhīva materiālu izstādi „**Atceras gan dārzi, gan ļaudis**”

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1407752089698981&set=pcb.1407754743032049>

Agronoma Jāņa Rubena simtgade veltīta izstāde Ambeļu PB

„Radīts no sirds” – amatnieka Jura Putāna radošā izstāde. Šis pasākums ir kā piemiņas žests pārargri mūžībā aizgājušajiem Ambeļu iedzīvotājiem Jurim Putānam un Ingrīdai Skutelei. Radīts no sirds – tie nav tukši vārdi. Kārtojot izstādes eksponātus, ikreiz pārsteidz autora radošā pieeja, iztēle, prasme pasniegt materiālu izdevīgā gaisotnē. Katrs priekšmets ir radīts meistarīgi un ar mīlestību. Visi priekšmeti atspoguļo autora raksturu un individualitāti.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1378375462636644&set=pcb.1378380112636179>

Amatnieka Jura Putāna radošā izstāde Ambeļu PB

Atklātnes izstādei „Jaungada nostalgija” sarūpējuši bibliotēkas apmeklētāji no saviem arhīviem.

Bebrenes PB turpināja publicēt novadpētniecības krājumu un materiālus par Bebreņu pagasta vēsturi sociālo tīklu vietnē Facebook. Trīs dienas (10.-12.augusts) Latvijas televīzijas raidījuma “**Tas notika šeit**” komanda spraigi strādāja Bebreņē, pētot unikālus stāstus, cilvēkus, notikumus un meklējot pierādījumus tam, ka Bebreņē dažādos laikos ir risinājušies ievērojamas cienīgi un vēsturiski nozīmīgi notikumi. Trīs vēsturnieki - Edgars Plētiens, Inna Gīle un Gatis Krūmiņš pastāstīja klātesošajiem, ko tad interesantu viņi Bebreņu pagastā ir atklājuši. Tad nu varēja dzirdēt aizraujošus gan zināmus, gan nezināmus faktus.

LTV raidījuma “Tas notika šeit” komandas darbs Bebreņē

Ilūkstes pilsētas bērnu bibliotēkas krājumā esošie novadpētniecības materiāli tika popularizēti izstādēs, kas veltītas novadnieku jubilejām, kā arī bibliotēkai, pilsētai un novadam nozīmīgiem notikumiem. Tika veidotas izstādes “**Ilūkste – mana dzimtā pilsēta**”, “**No kurienes nākam**” – literatūras izstāde veltīta novadniecei, rakstniecei Lūcijai Ūzānei. Visnozīmīgākie sadarbības partneri novadpētniecības darbā ir IPCB.

Kopš 2018.gadā Ilūkstes PCB turpina ekskursijas ar čaklākajiem bibliotēkas lasītājiem, apceļot dzimto novadu un iepazīstoties ar ievērojamiem kultūras objektiem. 21.septembrī, Ilūkstes PCB darbinieki, jau ceturto reizi, organizēja ekskursiju čaklākajiem grāmatu lasītājiem un šoreiz tā bija Eglaine. Lašos sagaidīja ekskursijas vadītājs, Stendera muzeja vadītājs Miervaldis Brodovs. Vispirms tika apmeklēta Gotharda Frīdriha Stendera dzimtās mājas Lašu mācītājmuižā, kur izveidota interesanta ekspozīcija. M. Brodovs iepazīstināja ar G.F. Stendera dzīves gājumu, daiļradi un piemiņas istabas eksponātu un materiālu vākšanas vēsturi. Klētī gids pastāstīja par senlaicīgo sadzīves priekšmetu pielietojumu un Eglaines dzelzceļa stacijas vēsturi. Pēc tam devāmies uz luterāņu baznīcu un Mēness meitiņas kapu Lašu kapsētā, kur nolikām ziedus un aizdedzinājām svečītes. Tālāk ekskursijas vadību pārņēma Eglaines pagasta bibliotēkas vadītāja O.Hohlova, aizvedot mūs uz bijušo Eglaines pamatskolas ēku, kur izbaudījām gaisotni G. F. Stendera laika klasē. Eglaines kultūras namā apskatījām bibliotēku un sasildījāmies pie kafijas krūzes un cienasta.

Ilūkstes PCB čaklāko lasītāju ekskursija uz Eglaini.

Maļinovas PB plaša novadpētniecības materiālu izstāde bija skatāma 4.marta pasākumā “Pankūku cepšanas tradīcijas Maļinovā”. Pasākuma laikā dalījāmies ar pankūku recepšu noslēpumiem. Piedalījās 9 saimnieces ar dažādām receptēm un piedāvāja arī pankūku degustāciju. Pankūku receptes pierakstītas un saglabātas novadpētniecības krājumā. Pankūkas tika pasniegtas ar ievārījumu, bet kādu: meža zemenes, meža avenes, baltās jāņogas ar banāniem, mājas avenes bez cukura.

Novadpētniecības materiālu izstāde

Pankūku degustācija

- **Sadarbība novadpētniecības jomā**

Demenes PB aktīva sadarbība ir ar vietējam iedzīvotājiem, kuriem ir interese par Demenes pagastu. Viņi sutā novadpētniecisko informāciju, pārsvara par Pirmā pasaules kara laika notikumiem mūsu novadā, un par vieta, kur ir apglabāti karavīri (vviens iedzīvotājs dzīvo ārzemes un palīdz dabūt informāciju no ārzemju arhīviem, cits uz vietas piedalās karavīru apglabāšanas vietu labiekārtošanā). Sadarbībā ar vēsturnieku E. Jēkabsonu, kuram šeit ir dzimta zeme un īpašā interese par pagasta vēsturi – viņš periodiski palīdz ar materiāliem par Demenes pagastu un pats uzrakstīja rakstus par Demenes pagasta vēsturi.

Demene PB vadītājas radīta fotoizstādē “Ieskāties Demenes pagasta dabā” kļuva par “ceļojošo” un apceļoja jau 4 AN pagasta bibliotēkas (Biķernieku, Maļinovas, Laucesas, Dubnas).

Maļinovas PB sadarbojas ar Naujenes novadpētniecības muzeju, kā rezultāta muzejs, ceļā uz Ginesa rekordu, saņēma dāvanu - adītu un sašūtu fragmentu Augšdaugavas musturdeķim, uz fragmenta izadīti Maļinovas pagasta pašdarbības kolektīvu nosaukumi, kas paliks iemūžināti musturdeķī. Pie fragmenta tapšanas roku pielika 6 rokdarbnieces no Maļinovas pagasta.

Dāvana Augšdaugavas musturdeķim ceļā uz Ginesa rekordu 2023.gadā

Maļinovas PB vadītāja sazinājusies ar zudusilatvija.lv vadītāju Gintu Zalcmani par fotogrāfiju ievietošanu portāla, jo meklējot nav atrasta nekāda informācija un fotogrāfijas par Maļinovu. Sadarbības rezultātā elektroniski nosūtītas 20 fotogrāfijas ar aprakstiem, sadarbība turpināsies arī nākamgad.

Naujenes TB sadarbības ietvaros ar Latgales brīvo mākslinieku asociāciju 2022.gada 23. novembrī PSV Vecstropos tika atklāta divu brīvmākslinieču Elitas Gudziševskas un Laimas Saules neirografikas izstāde “Neironu spēles un cerību stari”:

<https://naujenestautasbibliotka.blogspot.com/2022/11/izstades-atklasana.html>

<https://naujenestautasbibliotka.blogspot.com/2022/11/tika-atklata-neirografikas-izstade.html>

Sadarbības ietvaros ar Maļinovas pagasta bibliotēku Naujenes TB no novembra mēneša garumā bija skatāma izstāde, kuru veidoja no koka saldējuma kociņiem izgatavotas ēkas. Šīs izstādes autors ir Aleksejs Pozdnjakovs no Daugavpils.

<https://naujenestautasbibliotka.blogspot.com/2022/10/alekseja-pozdnjakova-maketu-izstade.html>

Lieliska sadarbība Naujenes TB ir ar pagasta divām pamatskolām un pirmsskolas izglītības iestādī, skat. 7. nodaļā.

Medumu PB gandrīz katru nedēļu savā Facebook profilā sadarbībā ar vietējiem iedzīvotājiem Juri un Raimondu Stikāniem publicējas novadpētnieciska informācija par Medumu pagastu un ciemu. <https://www.facebook.com/groups/1801981316767159>.

Daudzu gadu garumā Ambeļu PB cieša sadarbība ar Ambļu kultūras namu. Atskaites gadā tika organizēta kopīga harmoniku izstāde „Kad dvēsele dzied!” Izstādē tika demonstrēti 30 mūzikas instrumenti no privātajām kolekcijām, kā arī foto materiāli no privātajiem un bibliotēkas arhīviem.

- **Jauninājumi novadpētniecības darbā**

Naujenes TB 2022.gada septembrī publicēja virtuālo dzejas krājumu "[Augšdaugavas novads dzejā](#)", kur apkopota autordzeja un pārpublicēta dzeja, kas veltīta kādai Augšdaugavas novada vietai: pagastam, pilsētai, baznīcai, skolai, upei, kalnam, kultūrvēsturiskam objektam u. c.

2022.gada 8.jūnijā Naujenes TB lasītavā notika Margaritas Labonarskas grāmatas "[Дыхание жизни](#)" prezentācija. Margarita Labonarska ir Naujenes pagasta iedzīvotāja, dzejniece, amatiermāksliniece, kura prezentēja savu jau piekto autordzejas krājumu, kurā ir iekļauta jaunākā dzeja, mākslas darbu fotogrāfijas, stāsti gan bērniem, gan pieaugušiem: <https://naujenestautasbibliotka.blogspot.com/2022/06/mlabonarskas-jauna-dzejas-krajuma.html>

Naujenes tautas bibliotēkas e-radošā darbnīca "Veidojam Masleņicas lelli paši!". No 28.februāra līdz 6.martam tika svinēta Masleņica. Pēc senajām slāvu tradīcijām Masleņicu svin visas nedēļas garumā, katrai nedēļas dienai piedēvējot savu nosaukumu, nozīmi un tradīcijas: <https://naujenestautasbibliotka.blogspot.com/2022/02/naujenes-tautas-bibliotekas-e-radosa.html>

10.septembrī Naujenes pagasta svētku "Tiekamies Kraujā" ietvaros Naujenes tautas bibliotēkā tika organizētas [vairākas tikšanās](#):

— Vienā no tām apmeklētājiem bija iespēja tuvāk iepazīt Antona Soma dzīvesstāstu un viņa devumu Kraujas attīstībā. Antons Soms stāstīja par to, kā nonācis Kraujā un kļuvis par SIA "Melioris Krauja" valdes priekšsēdētāju. Viņš atcerējās laiku, kad Kraujā trīs reizes nedēļā tika rādītas filmas, notika plaši apmeklētas balles, kā tika celtas mājas un dzīvokļi, kā tika stādītas ābeles un daudzus citus interesantus notikumus gan no savas darba, gan privātās dzīves. Nenoliedzami kā viens no svarīgākajiem notikumiem, kas tika stāstīti sarunā, bija Kraujas ciemata nosaukuma rašanās. Izrādās – tieši Antonu Somu var dēvēt pat Kraujas ciema vārda krusttēvu.

— Naujenes pagasta svētku "Tiekamies Kraujā" ietvaros otrā tikšanās Naujenes TB bija ar Ingu Zeili un Naujenes kultūras centra folkloras kopu "Rūžena", kur apmeklētāji varēja uzzināt par nemateriālā kultūras mantojuma krājumu, kas top balstoties uz Naujenes pagastā pierakstītām, iedziedātām vai izstāstītām dziesmām, stāstiem, mīklām un kulinārā mantojuma receptēm. Tikšanos un stāstījumu papildināja Naujenes puses dziesmas folkloras kopas "Rūžena" izpildījumā, kam brīžiem pievienojās arī apmeklētāji.

Kraujas krusttēvs - Antons Soms

Nemateriālā kultūras mantojuma krājuma tapšana

- **Novadpētniecības istabas**

Demenes, Biķernieku, Laucesas, Līksnas, Salienas PB ir izdalīta atsevišķa vieta seniem sadzīves priekšmetiem, kuri kalpo kā palīgīdzekļi bibliotekārajās stundās. Protams,

bibliotēka nav muzejs, kurš uzglabā sadzīves priekšmetus, taču personīgā ieinteresētība un iedzīvotāju atbalsts sekmē dažādu senu priekšmetu uzkrāšanu tieši bibliotēkas telpā.

Salienas PB ir atjaunota un pārveidota pastāvīgā novadpētniecības ekspozīcija "Tas bija tik sen, tas bija tik nesens"

Biķernieku PB novadpētniecības stūrīša materiālu izmantošana vēstures stundā

- **Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi**

Demenes PB vadītāja sava pārskata min: „Laika un finansiālais trūkums. Darbs ar avotiem un sarunām ar cilvēkiem, izbraukumi uz vietām aizņem laiku, kuras dažkārt pietrūkst”.

„Bibliotēkas galvenā problēma novadpētniecības darbā ir laika trūkums. Strādājot vienam bibliotēkas darbinieks ir noslogots, apkalpojot lasītājus un veicot citus darbus, kas saistīti ar bibliotēkas darbības uzturēšanu. Un novadpētniecības darbam atliek maz laika.” Tā atskaitē raksta Bebrenes pagasta bibliotēkas vadītāja E.Malahovska.

Ilūkstes PCB min, ka lielākās problēmas veidojot novadpētniecības mapes ir autortiesības un datu privātuma aizsardzība.

- **Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības**

Ambeļu PB vadītāja secina, ka interese pret novadpētniecību pieaug, pateicoties esošo materiālu popularizācijai. Turklāt interesi veicina arī tas, ka bibliotēka aktīvi iesaista novadpētniecības materiālu ievākšanā arī vietējos iedzīvotājus. Ambelieši aktīvi un labprāt piedalās dažādos novada vēsturei veltītos projektos un pasākumos.

Demenes BP vadītājas prioritāte nākamajam gadam ir vairāk pievērst uzmanības pagasta personībām, vecu fotogrāfiju un materiālu vākšanā.

2023.gada Kalkūnes PB darba plānā ir iepļānots sākt novadpētniecības materiālu digitalizācijas procesu, lai mapes ar materiāliem būtu noskenētas, un turpmāk mapju apraksti ievietoti Augšdaugavas novada kopkatalogā.

Laucesas PB ir pagasta mini muzejs, kurā glabājās pagasta fotogrāfijas, bijušās Lauceses pamatskolas skolotāju atmiņu stāsti un fotogrāfijas, sadzīves priekšmeti, dokumenti, daiļliteratūra un publikācijas par pagasta vēsturi, kultūrvēsturiskiem objektiem, uzņēmējiem un ievērojamiem cilvēkiem pagastā. Bibliotēkā novadpētniecības materiāli ir apkopoti, daļēji sistematizēti tematiskajās mapēs un ir brīvi pieejami lietotājiem. Pārskata periodā bērnu un pieaugušo vidū tika popularizēts novadpētniecības materiāls un klātienē bērni tika iepazīstināti ar pagasta kultūrvēsturiskajiem objektiem. Nākotnē jāturpina darbs pie datu vākšanas kvalitātes uzlabošanas, popularizēšanas pašvaldības vietnē bibliotēkas sadaļā un izmantošanu dažādām paaudzēm. Viena no vēlmēm būtu slēgta izstāžu plaukta iegāde, kur varētu izvietot fiziskus novadpētniecības un citas personiskās (iedzīvotāju) tematikas priekšmetus izstādēm. Noteicošā loma novadpētniecības darba tālākai virzībai ir kompetento

cilvēku (brīvprātīgo) līdzdalība darbam, lai nodrošinātu pilnīgāku vēstures apzināšanu un uzpēti.

9. Projekti

Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t.sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Naujenes tautas bibliotēkas bērnu un jauniešu multifunkcionālās zonas "3i" izveidošana	LNB Atbalsta biedrība	19664 EUR	Projekta īstenošanas periods: 01.–10.2023. Mērķis: aprīkot Naujenes tautas bibliotēkas bērnu un jauniešu multifunkcionālo zonu "3i", kas nodrošinās ilgtermiņā bibliotēkas pamatfunkcijas, bibliotēkas krājumā esošās informācijas publiskas pieejamības un izmantošanas nodrošināšanu un daudzveidīgu bibliotēkas pakalpojumu sniegšanu. Projekta rezultātā tiktu izveidota Naujenes tautas bibliotēkas bērnu un jauniešu multifunkcionālā zona "3i" un bērni un jaunieši varētu apgūt dažādas prasmes, jaunas kompetences, iegūt informāciju, lietderīgi pavadīt brīvo laiku, apmeklēt bibliotēkas aktivitātes, tikšanās, kā arī paši radoši izpausties.	Neatbalstīts

Ļoti žēl, ka netika atbalstīt šis projekts, bet projekta ideja, tiks realizēta, ne tik lielā apjomā, kā plānots, bet tomēr tiks izveidota bērnu un jauniešu multifunkcionālā zona "3i", kur bērni un jaunieši varēs apgūt dažādas prasmes, jaunas kompetences, iegūt informāciju, lietderīgi pavadīt brīvo laiku, apmeklēt bibliotēkas aktivitātes, tikšanās, kā arī paši radoši izpausties. 2023. gadā tiek plānots piedalīties projektu konkursos un iegūt finansējumu ideju realizēšanai.

10.Publicitāte

- **Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem**

Pamatinformāciju par AN bibliotēkā var atrast Augšdaugavas novada vietnē <https://www.augsdaugavasnovads.lv/pasvaldiba/sabiedriba/kultura/bibliotekas/novada-bibliotekas/> kā arī Ilūkstes pilsētas administrācijas vietnē <https://www.ilukste.lv/kultura/>

Informācija par pasākumiem un citām aktualitātēm tiek atspoguļota pašvaldības vietnes sadaļā Kultūra, ka arī katra pagasta pārvaldes vietnē. Tiek izmantotas visdažādākās publicitātes formas – pasākumu afišas, mutiskie uzaicinājumi, informatīvās lapaņas, paziņojumi *Facebook*, ielūgumu izsūtīšana e-pastu vēstkopām.

Savs profils *Facebook* ir 24 no 28 bibliotēkām. Kā arī Google maps par visām bibliotēkām atjaunota pamatinformācija.

Šogad tikai trīs bibliotēkas (iepriekš septiņas) un BMC piedalījās LBB rīkotā akcijā Viena diena bibliotēkas dzīvē #LibdayLV_2022.

- **Bibliotēkas informācija tīmeklī**

Lielākā AN bibliotēku daļa par nozīmīgāko pasākumu un citu aktivitāšu popularizēšanas vietu izvēlējušās sociālos tīklu *Facebook*. Tajā aktīvi darbojas:

- 1) Ambelu pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/ambelu.biblioteka>
- 2) *Biķernieku pagasta bibliotēka publicē savus ierakstu Biķernieku pagasta grupā <https://www.facebook.com/groups/213141999596047>
- 3) Demenes pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/demenesbiblioteka>
- 4) Dubnas pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/tamara.kruglasova>
- 5) Kalkūnes pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/kalkunes.biblioteka>
- 6) Kalupes pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/Kalupes-pagasta-bibliot%C4%93ka-112336596953058>
- 7) Laucesas pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/19libil>
- 8) Liksnas pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/liksnasbiblioteka>
- 9) Maļinovas pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/bibliotekaMalinova>
- 10) Medumu pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/profile.php?id=100064357140429>
- 11) Naujenes Tautas bibliotēka <https://www.facebook.com/naujenes.tautasbiblioteka.9> un <https://www.facebook.com/naujenesbiblioteka> un <http://naujenestautasbibliotka.blogspot.com/>
- 12) Nīcgales pagasta tautas bibliotēka <https://www.facebook.com/profile.php?id=100074418403490>
- 13) Salienas pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/profile.php?id=100076151550384>
- 14) Skrudalienas pagasta Silenes bibliotēka <https://www.facebook.com/profile.php?id=100063694384353>
- 15) Sventes pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/sventesbiblioteka>
- 16) Tabores pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/taboresbiblioteka>
- 17) Vaboles pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/profile.php?id=100066462856131>
- 18) Ilūkstes pilsētas centrālā bibliotēka <https://www.facebook.com/ilukstesnovada.biblioteka>
- 19) Ilūkstes pilsētas bērnu bibliotēka <https://www.facebook.com/profile.php?id=100015627214184>
- 20) Bebrene pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/profile.php?id=100071438356678>
- 21) Dvietes pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/profile.php?id=100074200603765>
- 22) Šēderes pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/sederespagastabiblioteka.biblioteka>
- 23) Pilskalnes pagasta bibliotēka <https://www.facebook.com/pilskalnes.pagastabiblioteka>
- 24) Subates pilsētas bibliotēka <https://www.facebook.com/profile.php?id=100069191061332>

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits	<i>t.sk.IPCB un strukturvienības</i>
	2022	
Facebook	1078	238

⇒ bibliotēkas tīmekļa vietne (mājaslapa)

Vienotas Augšdaugavas novada bibliotēku vietnes nav, taču kontaktinformācija un bibliotēku darba laiks pieejams Augšdaugavas vietnē www.augsdaugavasnovads.lv sadaļā Pašvaldība–Kultūra–Bibliotēkas–Novada bibliotēkas

<https://www.augsdaugavasnovads.lv/pasvaldiba/sabiedriba/kultura/bibliotekas/novada-bibliotekas/> . Kā arī katra pagasta vietnē piemēram, <https://www.kalkuni.lv/biblioteka/>

⇒ emuāri (blogi)

Tikai Naujenes pagasta tautas bibliotēkai ir izveidots savs blogs informācija tiek papildināta pastāvīgi. <http://naujenestautasbiblioteka.blogspot.com/>

Pēc Google Analytics statistikas 2022. gadā skatīts 24952 reizes (15199 – 2021. gadā, 18187 – 2020. gadā, 9440 – 2019. gadā). Blogā ir izvietoti divi emuāri – Naujenes tautas bibliotēkas, kur 2022. gadā ievietotas 69 ziņas un Naujenes tautas bibliotēkas Bērnu nodaļas, kur 2022.gadā ievietotas 59 ziņas .

⇒ Sociālie mediji

24 no 28 novada bibliotēkām ir savi *Facebook* profili, kuros tiek ievietota informācija par plānotajiem un aizvadītajiem pasākumiem, grāmatu jaunumiem un novadpētniecības resursiem.

Informācija par bibliotēku aktivitātēm tiek ievietota sociālo mediju vietnē *Facebook*. Dažas bibliotēkas darbojas aktīvāk, citas pasīvāk.

• **Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi**

Veicinot dzejas lasīšanu un dalīšanos tajā ar citiem, Pasaules dzejas dienai par godu un sākoties astronomiskajam pavasarim, novadā tika izsludināta dzejas un saulespuķu akciju “Esi sveicināta, Saule!”. Tā aizsākās 21.martā un noslēdzās 9.septembrī. AN Kultūras pārvalde piedāvāja dzejiski radošas un pavasarīgi saulainas intervijas mūsu novada pašvaldības domē un Kultūras centrā “Vārpa”. Akcijas nosaukuma pamatā ir Raiņa saules dziesmas “Ave Sol!” latviskotais nosaukums. Novada iedzīvotāji un iestādes tiek aicināti sēt saulespuķes un lasīt dzeju. Dzejas dienās, 9. septembrī, Raiņa mājā Berķenelē tiks noskaidrots, kur novadā izaugusi garākā, lielākā vai dzejiskākā saulespuķe. Ideja sēt dzejiskās saulespuķes radās, sasaistot saules dzejnieku Raini, kam mūsu novadā ir viena no bērniības vietām, Raiņa māja Berķenelē, ar tēlnieka Viļņa Titāna skulptūru “Saules puķe”, kas uzstādīta Demenes pagastā un iezīmē Latvijas tālāko dienvidu punktu.

Uzsaukums:<https://www.augsdaugavasnovads.lv/novads/aktualitates/jaunumi/iesaisties-dzejas-un-saulespuku-akcija-esi-sveicinata-saule-ave-sol/>

Dzejiski radošas un pavasarīgi saulainas intervijas
<https://www.augsdaugavasnovads.lv/novads/aktualitates/jaunumi/starptautisko-dzejas-dienusvinot/>

Meklēsim novadam veltītus dzejoļus
<https://www.augsdaugavasnovads.lv/novads/aktualitates/jaunumi/meklesim-augsdaugavas-novadam-veltitus-dzejolus/>

Akcijas rezultāti
<https://www.augsdaugavasnovads.lv/novads/aktualitates/jaunumi/noskaidroti-dzejas-un-saulespuku-akcijas-esi-sveicinata-saule-fotokonkursa-uzvaretaji/>

Maļinovas PB daļa saulespuķu seklas un dzejoļus

Pie Ilūkstes kultūras centra tika stādītas saulespuķes

Visam novada bibliotēkām tika izdalītas dažādu saulespuķu sēklu paciņas, lai tās varētu iedot lasītiem, tuvākām kultūras iestādēm un biedrībām. Sešu mēnešu garuma ikviens akcijas dalībnieks sava profilā Facebook ar tēmturi #RainisSauleSaulespuķes varēja dalīties ar saviem rezultātiem. Aktivitāte ir bijusi liela gan no iestāžu puses, gan iedzīvotāju vidū. Uz akcijas noslēgumu iesūtītas 128 izaudzēto saulespuķu fotogrāfijas, divi video un daudz dzejas rindu par saulespuķēm.

Dzejas dienu noslēguma aktivitāte dzejas akcijai "Esi sveicināta, saule!" - dzejas lasījumi, mākslinieku un čaklo bērnudārznieku (saulespuķu audzētāju) sumināšana Ilūkstes pilsētas bērnu bibliotēkā

Garākā Augšdaugavas novada saulespuķe aug Šēderē

Maļinovas PB 8. jūlijā rīkoja bibliotēkas 70.gadu jubilejas pasākumu. Koncerta dalībnieki visi ir Maļinovas pagasta iedzīvotāji, vai vismaz dzīvojuši Maļinovā. Mēs nolēmām bibliotēkas svētkos parādīt cik daudz talantu ir mūsu pagastā. No pazīstamākajiem ir operas soliste no Austrijas Anna Pimanova ar tēvu Sergeju Pimanovu, Olga Laksa „X faktora” dalībniece, kura dziedāšanas talantu attīsta Rīgā un vēl daudzi pašdarbnieki gan lieli gan mazi, bet viņi visi ir cieši saistīti ar Maļinovas bibliotēku. Koncerts noris mājīgā un sirsnīgā gaisotnē un parādīja cik mēs esam garīgi bagāti un talantīgi.

Maļinovas bibliotēkas 70.gadu jubilejas pasākuma viesi

Medumu PB apmeklētāji ir iecienījuši bibliotēkā apskatāmās mākslas, novadpētniecības un tematiskās izstādes, kas arī piesaista bibliotēkai vairāk apmeklētājus. Lasītāji izmantoja arī iespēju piedalīties radošajās darbnīcās un apgūt jaunas prasmes un iemaņas.

→ Ceļojošā foto izstāde “Ceļojums gar Latvijas robežu zirga mugurā”

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=504423911712843&set=a.350056617149574>

→ Fotokonkurss "Vai tu zini, kas ir Latvija?"

<https://www.facebook.com/photo?fbid=497811195707448&set=a.350056617149574>

→ Dzejas pēcpusdiena “Bez mīlestības nedzīvojiet...”

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0Pxo2VZBgTaDnncBWpgW9txBTsPXHHMbA2RkKvmUPGyNLkWpd6tTYwe5rbpHWNMp1l&id=100064357140429

<https://www.facebook.com/photo?fbid=370157595139476&set=a.350056617149574>

→ Jeļenas Ondzules vinila plašu izstāde "Dvēseles mūzika" un radošā darbnīca

<https://www.medumi.lv/pasakumi/mates-dienai-veltits-pasakums/>

Gada nogalē, 21.decembrī Naujenes TB rīkoja grāmatu krājuma pārceļšanas akciju "Grāmatu ķēde", kurā aktīvi piedalījās gan Lāču, gan Naujenes pamatskolas skolotājas un skolēni, gan vietējie iedzīvotāji un citi novada bibliotekāri, gan pašvaldības darbinieki. Tas bija kā aizsākums lielajam darbam, kas ietver gandrīz visa bibliotēkas grāmatu krājuma pārceļšanu no vecās ēkas un jauno.

grāmatu krājuma pārceļšanas akciju "Grāmatu ķēde"

Vairāk:<https://www.augsdaugavasnovads.lv/novads/aktualitates/jaunumi/naujenes-tautas-biblioteka-rikoja-gramatu-kedi/>

• Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Kalkūnes PB vadītāja savā pārskatā min, ka ar publicitāti saistītā galvenā problēma ir viens darbinieks bibliotēkā, tāpēc ļoti grūti vienlaikus vadīt pasākumu un veidot materiālu publicitātei.

Lauceše PB norāda, ka publicitāti un atpazīstamību bibliotēkai nodrošina pašas bibliotēkas vadītājas aktivitāte. Publicitātei tika izmantoti sociālie tīkli un pagasta pārvaldes vietnē. Dažreiz publicitātei trūkst kvalitatīvo bilžu vai vispār to nav, jo dažreiz nav laika un iespējas nobildēt, jo jānovada pasākums godam.

11.Sadarbības tīkla raksturojums

✓ **Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām**

→ pagastu pārvaldes (finansē un nodrošina bibliotēku darbību, sniedz atbalstu dažādu pasākumu organizēšanā);

→ Augšdaugavas novada dome (informācija par norisēm bibliotēkā tiek ievietota pašvaldības informatīvajā izdevumā „Novada vēstis” un tīmekļa vietnē www.augsdaugavasnovads.lv;

→ Augšdaugavas novada Kultūras pārvalde (Investīciju plāns grāmatu iegādei, pārrobežu projekta ietvaros bibliotēkas saņēma tifotehniskos palīg līdzekļus, kopīga dejzas akcijas „Esi sveicināta, Saule!”);

→ Kultūras nami (kopīgi veidoti pagasta svētki, telpu izmantošana, piemēram, Līksnas PB kopā rīkoja izstādes “Porcelāna stāsti” un “Līksnietis un viņa peonijas”, Tēva dienas pasākumu, Šokolādes darbnīcu);

→ Pagastu bibliotēkas (pieredzes apmaiņa, piemēram, Ilūkstes PCB viesojās Naujenes TB un Višķu PB; SBA);

→ Naujenes TB un Līvānu NCB (bibliotēku kopkataloga un BIS ALISE darbības nodrošinājums)

→ novada izglītības iestādes (sadarbība lasītveicināšanas akcijā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, bibliotekārās stundas, tematiskie pasākumi, labdarības akcija – ar Špoģu VSK);

→ etniskais centrs „Skreine” (kopīga Ambeļu PB un centra organizētā mākslas izstāde „Radīts no sirds”);

→ Skrindu dzimtas muzejs Vaboles pagastā (Vaboles PB kopīga sadarbība novadpētniecības jautājumos);

→ Biedrība „Daugavpils un Ilūkstes novadu partnerība „Kaimiņi”” (grāmatu dāvinājumi visām novada bibliotēkām).

✓ **Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes**

→ Daugavpils Universitāte (Naujenes TB kā prakses vieta studentei Anitai Kardelei, kura piedalījās vairākos Bērnu nodaļas organizētajos pasākumos un aktivitātēs. Kopā ar studenti tika novadītas 3 bibliotekārās stundas un 3 radošās darbnīcas. Anita pēc pašas iniciatīvas novadīja trīs lasītveicināšanas pasākumus Lāču pamatskolas skolēniem);

→ Novada iedzīvotāji (palīdzība novadpētniecības materiālu apzināšanā, piemēram, Višķu PB ieguva vairākus foto albūmus no skolotājas Bernānes privātās kolekcijas);

→ Floristikas un dizaina studija „Innel” (Ambeļu PB prezentēja savas prasmes un bibliotēku, kā kultūras iestādi un radošo telpu, floristikas festivālā „Flora expo Daugavpils 2022”, kurš Daugavpilī notika pirmo reizi. „Sala skartais dārzs!” – fotozonas kompozīcija Ziemassvētku noskaņā bija ļoti populāra apmeklētāju vidū. Visi ar prieku fotografējās uz kompozīcijas fona. Dalība šajā festivālā sniedza jaunu darba pieredzi un ļāva iepazīties ar jauniem cilvēkiem un organizācijām, reklamējot Ambeļu pagasta kultūras iestādi;

→ Latgales brīvo mākslinieku asociācija (Laucesas PB eksponēja bibliotēkas telpā dažādu amatiermākslinieku darbus bibliotēkas telpās);

→ Daugavpils J. Raiņa 6. pamatskolas pirmsskola izglītības iestādi “Ābele” (Kalkūnes PB sadarbības partneris lasīšanas veicināšanā bērnu un jauniešu vidū. Izglītības iestāžu audzēkņi piedalījās “Bērnu žūrijā 2022”);

→ Latvijas Neredzīgo biedrības Daugavpils filiāle (pielāgotās literatūras piegāde Maļinovas PB un Naujenes TB lietotājiem, kā arī lietišķās mākslas studijas “Klūga” neredzīgo un vājredzīgo dalībnieku klūgu pinumu izstāde “Mēs varam!” un tikšanās ar bibliotēkas vadītāju Janu Šlapaku, SBA);

→ Latvijas Nacionālā bibliotēka/ Latgales Centrālā bibliotēka, (Naujenes TB, Ilūkstes PCB un Maļinovas PB vadītājas dalījās pieredzē ar Moldovas bibliotēkas kolēģiem, projekta “Bibliotekāri kā lokālās demokrātijas, attīstības un noturības veidotāji” ietvaros).

Ambeļu PB vadītāja Zoja Rubene un viņas darbi floristikas festivālā

Naujenes TB vadītāja Diana Čīzevska dalas pieredze ar Moldovas un Latvijas kolēģiem

✓ **Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība**

Pārrobežu sadarbība nav notikusi.

✓ **Bibliotēku interešu aizstāvības darbs**

BMC vadītāja piedalās AN Kultūras pārvaldes vadības un vecāko speciālistu sapulcēs, lai informētu par nedēļas aktualitātēm novada bibliotēkās. Gada garuma vairākkārt tika rīkotas sanāksmes ar Naujenes pagasta pārvaldi un citiem atbildīgajiem speciālistiem par Naujenes TB pārcelšanu uz jauno ēku. Tāpat arī Višķu PB vadītājs komunicēja ar pagasta pārvaldi un Latgales industriālā tehnikuma vadību, lai vienotos ar Višķu PB pārcelšanu uz jaunām telpām mēbelēm un turpmāko sadarbību ar IPĪV „Višķi”.

Bibliotēku vadītāji nepieciešamības gadījumā dodas uz sanāksmēm pagastā vai Ilūkstes PCB gadījumā – uz Ilūkstes pilsētas administrāciju.

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

• **Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā**

ATR Augšdaugavas novada pašvaldība pārņēma Ilūkstes novada bibliotēku tīklu, taču BMC uzņēmās metodisko un konsultatīvo darbu, valsts mēroga lasītveicināšanas programmu koordinēšanu, gada pārskata apkopošanu un statistikas datu ievades uzraudzību Latvijas kultūras datu portālā, kā arī un bezatlīdzībā saņemto grāmatu sadali no 2022.gada sākuma. Kopumā MBC nodrošina metodisko un konsultatīvo vadību 28 AN vietējās nozīmes bibliotēkām.

Naujenes TB nodrošina reģiona kopakataloga uzturēšanu un konsultācijas par BIS ALISE darbību 19 AN bibliotēkām, savukārt Līvānu novada Centrālā bibliotēka kā RGB turpina nodrošināt reģiona kopakataloga uzturēšanu un konsultācijas par BIS ALISE darbību, sniedzot atbalstu krājuma inventarizācijā un depoziārbibliotēkas pakalpojumus Ilūkstes PCB.

Pārskata perioda prioritātes:

1. bibliotēku metodiskā centra vadītājas profesionālā pilnveide. Piesakoties LNB Kompetenču attīstības centra organizētajā bibliotēku metodiķu mentoringa programmā “Darbnīca 2022 “Pieaugušo izglītotājs: astoņi soļi līdz meistarībai””. Tika apmeklētas 8 klātienē nodarbības un veikti patstāvīgi uzdevumi 11 mēnešu garumā. Tas prasīja papildus laika plānošanu, dažādu avotu studēšanu un digitālo rīku izmantošanu, analizēšanu un domāšanu. Izcilu mentoru, sava darba guru Dženijas Dzirkales-Maļavkinas un Viktorijas Gramakovas vadībā intensīvās nodarbībās bija jāprezentē savi mājasdarbi, jāpiedalās grupu darbos, jādiskutē par citu kolēģu veikumu, jāanalizē dažādas problēmsituācijas. Mācību procesā tika izpētītas novada bibliotekāru prasmes un kompetences, lai apzinātu viņu vajadzības profesionālajā pilnveidē un nepieciešamību tās uzlabot. Mentoringa mācību laikā tika izstrādāts nodarbības tematiskais plāns un novadīta nodarbība pagastu bibliotekāru

grupai. Šī bija unikāla pieredze, lielisks pārnovadu bibliotēku metodiķu kontaktu veidošanas etaps un pēc izietiem astoņiem soļiem, priekšā pavērās citi horizonti.

2. bibliotēkas reglamenta izstrāde Naujenes bibliotēkai un Ilūkstes PCB, palīdzība krājuma izvietojumā un norāžu sagatavošanā, pārejot jaunajās telpās.

3. darbs ar krājumu:

3.1. Višķu PB krājuma izkārtojums jaunajās telpās, plauktu iegāde, izvietojums jaunajās telpās un krājuma kvalitātes izvērtēšana.

3.2. krājuma inventarizācija un rekatalogizācijas procesa noslēgums Sventes PB;

4. vienota novecojošās datortehnikas nodošana KISC.

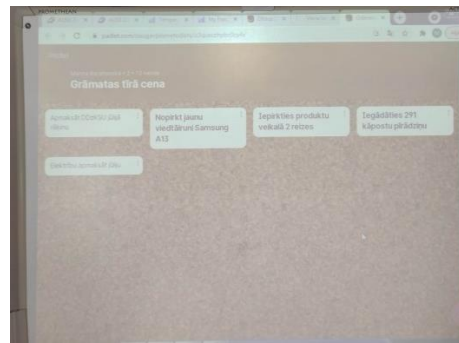
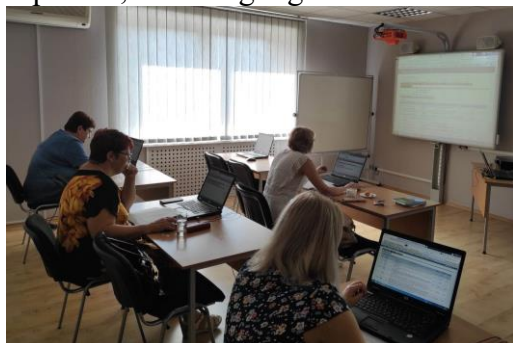
“Darbnīca 2022” – no pirmā nedroša soļa līdz apliecībai kopā ar apņēmīgiem metodiķiem zinošu mentoru vadībā.

• **Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi**

Gada pirmajos trīs mēnešus vēl noteica ar pandēmiju saistītie pulcēšanās ierobežojumi. Pateicoties tiešsaistes digitālo rīku priekšrocībām, sapulces par aktuālākajiem darba jautājumiem notika tiešsaistē Zoom platformā visa gada garumā. Ātrākai saziņai tika izmantota novada bibliotekāru Whatsapp grupa.

Gada laikā tika veiktas dažas klātienē vizitācijas uz Demenes, Medumu, Sventes un Višķu pagasta bibliotēkām, lai konsultētu krājuma kvalitātes uzlabošanā. Tika veiktas arī attālinātas vizitācijas, kas izpaudās kā rūpīga informācijas pārbaude katra pagasta mājaslapā par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem un citām ar bibliotēku saistītām ziņām.

17.augustā, LNB KAC mentoringa programmas “Darbnīca 2022” 5.soļa mājasdarba ietvaros, tika rīkota praktiska nodarbība “Izsnieguma rādītāji un to izmantošana bibliotēkas interešu aizstāvībā” pēc izstrādātā tematiskā plāna. Bibliotekāru uzdevums bija noskaidrot savas bibliotēkas viena aktīva lietotāja grāmatu izsniegumu gadā un ietaupījumu, ja grāmatas tiktu pirktas, kā arī izgūt grāmatas “tīro cenu”.

Praktiska nodarbība “Izsnieguma rādītāji un to izmantošana bibliotēkas interešu aizstāvībā”

25.augustā, kopā ar AN kultūras namu un muzeju darbiniekiem, bibliotēku vadītāji viesojās Aizkraukles novada bibliotēkās: Staburaga pagasta bibliotēkā un Kokneses bibliotēkā. Kā arī vairākos kultūras un saietu namos. Jauka un atraktīva gida pavadībā bija iespēja iepazīt Jaunjelgavas pilsētu. Apskatīt Kokneses pilsdrupas un Likteņdārza Saieta namu. Šo braucienu organizēja AN Kultūras pārvalde.

AN bibliotēku, kultūras namu un muzeju darbinieki Staburaga saietu teritorijā

24. novembrī KP rīkoja interaktīvu klātienē semināru “Profesionālā izdegšana – riski un profilakses pasākumi. Kā saglabāt labjūtību un motivāciju”, kurā bibliotekāri guva praktiski pielietojamu informāciju un atziņas par profesionālās izdegšanas rašanās cēloņiem. Tika iepazīstināti ar tehnikām, kā rīkoties saskaroties ar izdegšanas pazīmēm un vērtīgas atziņas ko pielietot ikdienā, lai saglabātu labbūtību un motivāciju produktīvai personiskai un profesionālai dzīvei. Semināru vadīja Mg.psych., Mg.publ.relat. Anita Rošāne.

Seminārs par profesionālo izdegšanu un labjūtību darbā.

Sadarbībā ar LNB BAC 14.decembrī tika rīkots klātienē seminārs novada bibliotekāriem. Pirmā daļa tika veltīta profesionālai pilnveidei. Pieslēdzoties caur *Zoom* platformu LNB Pētniecības un interpretācijas centra vadošais pētnieks Mārtiņš Mintaurs dalījās ar prezentāciju “Pirmās grāmatas latviešu valodā 500.gadadienas atzīmēšana”, kas ļāva iepazīties ar gadadienas atzīmēšanas iespējām un idejām, kuras varēsim izmantot, organizējot bibliotēkas aktivitātes 2023.gadā. Savukārt LNB Bibliotēku portāla redaktore Anna Iltnerē sniedza ieskatu Bibliotēku portāla sadaļā “Latviešu grāmatai 500”. Otrā semināra daļa tika veltīta bibliotēku vizītkartēm, iepazīstinot pārējos kolēģus ar sevi un bibliotēku caur atbildēm uz jautājumiem: ar ko lepojaties savā bibliotēkā un kas jums padodas vai patīk vislabāk, strādājot bibliotēkā. Noslēgumā tika suminātas divas kolēģes, kuras veiksmīgi nokārtojušas kvalifikācijas eksāmenu.

Klātienēs seminārs novada bibliotekāriem ANKC "Vārpa"

Ik gadu notiek kultūra darbinieku darba novērtēšana, kurā BMC sniedz paplašināto vērtējumu par katras bibliotēkas vadītājas darbu pēc sekojošiem kritērijiem:

- Amata aprakstā noteikto darba pienākumu izpilde;
- Darba disciplīna;
- Profesionālā kvalifikācija.

Kas liek tiešajam darba devējam salīdzināt darbinieka norādīto un faktisko informāciju.

Ilūkstes PCB gada laikā rīkoja četrus informatīvos seminārus savām struktūrvienībām, kā arī:

- 22.04. profesionālās pieredzes apmaiņas brauciens Višķi – Slutišķi – Naujene;
- 10.11. profesionālās pieredzes apmaiņas brauciens uz Preiļu bibliotēkām;
- 21. 12. publisko bibliotēku gada noslēguma seminārs Bebreņē.

- **Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām**

Aktīvāk atbalstu skolu bibliotēkām sniedz Naujenes TB vadītāja Diāna Čiževska kā BIS ALISE administratore, konsultējot bibliotekārus par darbu IS. AN BMC izveidojis skolu bibliotekāru e-pastu listi, tā informējot skolu bibliotekārus par lasīšanas konkursiem un citām nozares aktualitātēm, kā arī aicinot piedalīties tiešsaistes semināros vai citās tiešsaistes aktivitātēs. Diemžēl atsaucība ir niecīga, jo laukos skolu bibliotēku darbinieki strādā uz minimālu slodzi un ir aizņemti skolotāja darbā. Līdzīga problēma rodas aizpildos datus par skolu bibliotēkām Kultūras datu portāla informācijas sistēmā.

- **Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)**

Pēc nepieciešamības konsultēšanās notiek ar:

- ⇒ LNB BAC (profesionālā pilnveides, metodiskā darba un jaunāko bezatlīdzības izdevumu saņemšanas jautājumos, tālākizglītības programmas, bibliotēku dalība projektos "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija", "Nacionālās skaļas lasīšanas sacensība"),
- ⇒ LNB Kompetenču attīstības centru (profesionālā pilnveides);
- ⇒ LR Kultūras ministrija (ATR jautājumi);
- ⇒ SIA Tieto Evry (ALISE-i programmas jaunas versijas ieviešanas jautājumos),
- ⇒ v/a KISC (datu bāžu abonēšanas jautājumos un projekta 3td e-grāmatu bibliotēka ietvaros).

- **Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības**

Izpratnei par metodiķa kā pieaugušo izglītotāja lomu ārkārtīgi lielu atbalstu deva LNB KAC mentoringa programma "Darbņica 2022 "Pieaugušo izglītotājs: astoņi soļi līdz meistarībai"". Izejot visus astoņus soļus kļuva skaidrāks gan par bibliotekāra profesijas standartu, gan novada bibliotēku darbinieku kā izglītojamo analīzi, gan izglītības metodēm, gan profesionālo konsultēšanu un metodiķa konsultatīvo darbu. Šis bija lieliska programma, kura sniedza atbildes uz vairākiem jautājumiem un ļāva pavērties plašāk uz metodisko darbu.

Pārskatu sagatavoja:
Marina Baranovska
Augšdaugavas novada bibliotēku metodiskā centra vadītāja

Pielikumi

Pielikums Nr.1.

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	12.01.	Zoom platforma	LNB BAC	Iespējas un izaicinājumi Sēlijas bibliotekāru sadarbībai, Sēlijas kultūrvides saglabāšanai un attīstībai	2	Attālināti
2.	18.01.	Zoom platforma	LNB	BJVŽ tīmekļsemināru cikls "Lasi! Atbalsti! Iesaisties!"	2	Attālināti
3.	20.01.–25.11.	LNB KAC	LNB KAC	Bibliotēku metodiķu mentoringa programmā "Darbnīca 2022 "Pieaugušo izglītotājs: astoņi soļi līdz meistarībai""	93	Klātienē
4.	21.01.	Zoom platforma	Pedagoģiskās meistarības skola	"Mobings, tā atpazīšana, tā novēršanas pasākumi"	6	Attālināti
5.	21.01.	Zoom platforma	Kultūras ministrija	Latviešu vēsturisko zemju un kultūrtelpu attīstības plāna priekšlikumu iesniegšanas semināriem valsts/pašvaldību pārstāvjiem	2	Attālināti
6.	26.01.	Zoom platforma	LNB	Virtuāla trešdiena veltīta Latvijas nacionālajai digitālajai bibliotēkai	2	Attālināti
7.	26.01., 09.02.	MS Teams	RISEBA	Mācību kurss "Dari digitāli"	8	Attālināti
8.	27.01.	Zoom platforma	LCB	Projekta "Sveicam Pepiju" seminārs par zviedru bērnu literatūru "Kad rakstītājs izkāpj no lappusēm"	6	Attālināti
9.	28.01.	MS Teams	LV radio un televīzijas centrs	e-Paraksta apmācības	1	Attālināti
10.	28.01.	Zoom platforma	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas programmas	"Dari digitāli" kursi digitāliem aģentiem	8	Attālināti
11.	08.02.	Facebook	LNB, KM	Kultūras ministrijas kampaņas "Viltus ziņas ir lipīgas" ietvaros tiešsaistes diskusija	5	Attālināti
12.	08.02.	Zoom platforma	Latvijas Nacionālās bibliotēkas un citi	„Diskusija par medijpratību”	5	Attālināti
13.	09.02.	MS Teams	LV radio un televīzijas centrs	e-paraksta apmācības	1,5	Attālināti
14.	09.02.	MS Teams	Biedrība Junior Achievement Latvia (JA Latvia)	Informatīvais vebinārs par Ēnu dienas 2022 norisi	1	Attālināti
15.	11.02.	Zoom platforma	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas programmas	"Dari digitāli" kursi digitāliem aģentiem.	8	Attālināti
16.	15.02.	Zoom platforma	LNB bērnu literatūras centrs	Metodiskais seminārs "Skaļas lasīšanas sacensības"	2	Attālināti
17.	15.02.-15.05		Rīgas TechGirl	Cilvēcīgi par tehnoloģijām	42h	Attālināti
18.	16.02.	Zoom	ANKP	Lekcija „Informācijas uztvere”	4	Attālināti

		platforma				
19.	20.02.	Zoom platforma	Projekta "Latviešu arhīvi pasaule" ietvaros PBLA (Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība)	Seminārs par audiovizuālo materiālu saglabāšanu	1,5	Attālināti
20.	22.02.	MS Teams	Biznesa mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA"	Programmas "Dari digitāli" mācību kurss digitālajiem līderiem	16	Attālināti
21.	23.02.	Facebook	LNB	"Virtuālā trešdiena bibliotekāriem", kas veltīta Valsts un pašvaldības Vienoto apkalpošanas centru izveidei bibliotēkās	1	Attālināti
22.	25.02.	Zoom platforma	Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs	Apmācības par drošu elektronisku parakstu	1	attālināti
23.	01.03.	Zoom platforma	Krāslavas novada centrālā bibliotēka	Ekspertu diskusija "Aizsargājamo ainavu apvidus „Augšdaugava” dabas aizsardzības plāns”	3	Attālināti
24.	02.03.	Zoom platforma		"Ilgtspējīga kultūras attīstība"	2,5h	Attālināti
25.	02.03.	Zoom platforma	AN KP	Informatīva sanāksme Augšdaugavas novada kultūras darbiniekiem	3	Attālināti
26.	08.03.	Zoom platforma	Rīga Stradiņš University	Medical information literacy.	-	Attālināti
27.	11.03.	Zoom platforma	LU	Konference "Kompetenci veicinoša izglītība – idejas, ierosmes un ieteikumi"	6	Attālināti
28.	15.03		Latvijas Bibliotekāru izglītības apvienība	neformālās izglītības programmu "Kā bibliotekārs var palīdzēt pusaudzīm apgūt zināšanas?"	4	Attālināti
29.	16.03.	Zoom platforma	Vides nevalstiskās organizācijas "Zaļā brīvība"	Seminārs "Zaļais publiskais iepirkums – noderīgs rīks aprītes ekonomikas principu ieviešanā"	2,5	Attālināti
30.	18.03.	Zoom platforma	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Seminārs noslēguma pasākums - "Lielie lasīšanas svētki".	2	Attālināti
31.	22.03.	Zoom platforma	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Seminārs "Drošības, medijpratība un emocionālā inteliģence krīzes situācijās"	5	Attālināti
32.	25.03.	MS Teams	Probācijas dienesta	Seminārs-diskusija sabiedriskā darba devējiem	2	Attālināti
33.	30.03.	Zoom platforma	LNB	Virtuāla trešdiena bibliotekāriem"	2	Attālināti
34.	30.03.	Zoom platforma	Augšdaugavas novada pašvaldība	Tiešsaistes ekspertu diskusija "Aizsargājamo ainavu apvidus „Augšdaugava” dabas aizsardzības plāns”	2	Attālināti
35.	31.03.	Zoom platforma	Biznesa mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA"	Programmas "Dari digitāli" mācību kursu digitālajiem līderiem	16	Attālināti
36.	01.04.	Zoom platforma	BMC	Sanāksme novada bibliotēku darbiniekiem par grāmatu	2	Attālināti

				norakstīšanu, un grāmatu krājuma pārvērtēšanu sakara ar jaunākajiem notikumiem pasaulē		
37.	05.04.	Zoom platforma	VISC Skola 2030	Reģionālā skolotāju pieredzes konference Praktiski. Lietpratībai. Latgale	3	Attālināti
38.	05.04.	Zoom platforma	AN KP	Grafiskais dizains. Afišu veidošana.	4	Attālināti
39.	12.04.	Zoom platforma	VISC Skola 2030	Reģionālā skolotāju pieredzes konference Praktiski. Lietpratībai. Zemgale	2,5	Attālināti
40.	12.04.		Latvijas Nacionālā bibliotēka	Konference "Grāmatu pumpuri attēlos raisās".	5	Klātienē
41.	20.04.	Zoom platforma	VISC Skola 2030	Reģionālā skolotāju pieredzes konference "Praktiski. Lietpratībai. Rīga."	4	Attālināti
42.	26.04.	Zoom platforma	LNB KAC	Periodika un novadpētniecība	4	Attālināti
43.	27.04.	Zoom platforma	Pedagoģiskās meistarības skola	profesionālās kompetences pilnveides programmu "Krāsu ietekme uz uzvedību, ķermeņa valoda un rokraksta analīze"	6	Attālināti
44.	27.04. 28.04.	Facebook, OCB	LBB, LNB, OCB	Latvijas Bibliotēku festivāls 2022 tiešsaistē	10	Attālināti, Klātienē
45.	05.05.	Zoom platforma	Augšdaugavas novada Kultūras pārvalde	„Grafiskais dizains un afišu veidošana”	4	Attālināti
46.	10.05	Facebook	LNB	Literatūras pētnieku un ekspertu diskusija par tendencēm 2021. gada literatūrā.	2	Attālināti
47.	17.05	Zoom platforma	LNB	Kopienai atvērta, labiekārtota un pieejama bibliotēka	4	Attālināti
48.	25.05.	Zoom platforma	LIKTA	“ Digitālā dekāde- Eiropas un Latvijas digitālo prasmju resursi”	1	Attālināti
49.	27.05.	Zoom platforma	Latvijas kultūras koledža	LKA atvērtās lekcijas publisko bibliotēku darbiniekiem	4	Attālināti
50.	28.05.	Zoom platforma	VISC Skola 2030	Noslēguma konference "Virzība. Sadarbība. Atbalsts. Lietpratībai."	4	Attālināti
51.	02.06.	MS Teams	RigaTechGirls	Pieaugušo neformālā izglītības programma " Cilvēcīgi par tehnoloģijām"	42	Attālināti
52.	03.06.	MS Teams	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Izmaiņas bibliogrāfisko datu veidošanā	1,5	Attālināti
53.	07.06.	MS Teams	VARAM	"10 mīti un patiesības par e-adresi"	1	Attālināti
54.	09.06.	MS Teams	Latvijas Pašvaldība savienības	Seminārs "Ievēlies vēlēšanos... Radošas vietas mācībām un izaugsmei labākai nākotnei pasaulē"	4	Attālināti
55.	07.06.	Zoom platforma	BMC	Sanāksme novada bibliotēku darbiniekiem par grāmatvedības jautājumiem un par saraksti izgūšanas iespējām no BIS ALISE	2	Attālināti

56.	14.06.	Zoom platforma	LPMC	“Digitālā kompetence – būtiska prasme 21. gadsimtā”	4	Attālināti
57.	05.07.	Zoom platforma	Latvijas Tālmācības profesionālais centrs	Arhīvu pārvaldība, arhīvu darba organizācija un dokumentu arhivēšana	4	Attālināti
58.	17.08.	ANKC “Vārpa”	BMC	Nodarbība “Izsnieguma rādītāju izmantošana bibliotēku interešu aizstāvībai”	4	Klātienē
59.	18.08.	Zoom platforma	IAC	Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmu “Atbalsts mediju izglītībā”	16	Attālināti
60.	23.08.	MS Teams	Pedagogs. LV	Kultūras darbinieka kompetences pilnveides programma “Krāsu ietekme uz uzvedību, ķermeņa valoda, zīmējuma un rokraksta analīze”	6	Attālināti
61.	25.08.	Aizkraukles novads	AN KP	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Aizkraukles novada kultūras iestādēm	8	Klātienē
62.	08.09.	Zoom platforma	DZC mācību centrs	Mācīšanās platformas skolo.lv pamata funkciju izmantošanas iespējas	8	Attālināti
63.	09.09.	Zoom platforma	LBB un Rēzeknes NCB	LBB Latgales nodaļas bibliotekāru konferencē “Latgales kultūras mantojuma sardze: iedvesmojot, izglītojot, darot!”	5	Attālināti
64.	16.09.	Zoom platforma	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Konference "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram".	3	Attālināti
65.	23.09.	ANKC “Vārpa”	Daugavpils un Ilūkstes novadu partnerība "Kaimiņi"	Daugavpils un Ilūkstes novadu partnerība “Kaimiņi” viedokļu festivāls “Es Varu”	4	Klātienē
66.	28.09.		Latvijas pašvaldību savienība, ZZDats	Energoresursu moduļa apmācību seminārs	3	Attālināti
67.	07.10.	Zoom platforma	LNB	Konference “Aktualitātes bibliotēku nozares un saskarozaru terminoloģijā”	3	Attālināti
68.	25.10.	Zoom platforma	Latvijas Universitāte	vebinārs “Collaboration and participation perspectives for open research in the Baltic: researchers, citizens, librarians as partners”	2	Attālināti
69.	26.–28.10.	MS Teams	BIS Alise	BIS Alise kurss “Pamatkursi, Katalogizācija un komplektēšana, Informācijas meklēšana un cirkulācija”.	24	Attālināti
70.	27.10.	Zoom platforma	LNB	Seminārs “Sākumpunkts medijpratībai – materiāli un metodes darbam ar bērniem un jauniešiem”	3	Attālināti
71.	28.10.	Zoom platforma	LNB	Bibliotēku un muzeju apmeklējums mācību procesa ietvaros	5	Attālināti

72.	31.10.	MS Teams	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Latvija-Moldovas projekta ietvaros LNB organizētā konference "Bibliotēkas kā vietējās sociālās noturības un demokrātijas veidotājas drošības izaicinājumu laikos"	4	<i>Attālināti</i>
73.	01.-02.11.	LCB	LAPAS, VA, LNB, LR KM,ABRM	Latvijas Moldovas attīstības sadarbības projekts "Bibliotekāri,kā lokālās demokrātijas, attīstības un noturības veidotāji"	16	<i>Klātienē</i>
74.	01.11.	MS Teams	SIA TET	"TET skoliņa mazajiem – kopā ar Ričiju Rū"	1,5	<i>Attālināti</i>
75.	08.11.	MS Teams	LNB BAC un LR KM	Tīmekļseminārs "Ukraina dezinformācijas frontē: kā palīdzēt un ko varam mācīties"	2	<i>Attālināti</i>
76.	15.11.		LNB	neformālās izglītības programmu "Personīgās darba vides organizēšana"	4	<i>Attālināti</i>
77.	24.11.		ANKP	Profesionālā izdegšana – riski un profilakses pasākumi. Kā saglabāt labjūtību un motivāciju."	3	<i>Klātienē</i>
78.	07.12.	MS Teams	Pedagoģiskās meistarības skola	profesionālās kompetences pilnveides programmu "Kā sevi iedvesmot pozitīvām pārmaiņām"	6	<i>Attālināti</i>
79.	14.12.	ANKC "Vārpa"	BMC, LNB BAC	Gada noslēguma seminārs pašvaldību bibliotēkām	5	<i>Klātienē</i>
80.	28.12.	MS Teams	DVS LIETVARIS	Kursi ieskatam darbā ar sistēmu LIETVARIS	2	<i>Attālināti</i>

Augšdaugavas novada Laucesas pagasta pārvaldes
Laucesas pagasta bibliotēkas
KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS UN
ORGANIZĀCIJAS POLITIKA
2022.-2026.gadam

2022

Laucesas pagastā

APSTIPRINĀTS
Laucesas pagasta pārvaldes vadītājs

Andris Kesters
2022. gada 31. janvārī

Ievads

Laucesas pagasta bibliotēka (turpmāk tekstā – bibliotēka) ir Laucesas pagasta pārvaldes struktūrvienība, kas pagasta iedzīvotājiem ir kultūras iestāde, nozīmīgs sabiedrības informācijas un komunikāciju centrs, tālākizglītības un pašizglītības iestāde ar brīvā laika pavadīšanas iespējām.

Bibliotēkas krājuma attīstības politikas pamatuzdevumi izstrādāti, pamatojoties uz bibliotēku darbu reglamentējošiem dokumentiem.

Bibliotēka Akreditācijas apliecību Nr. 767A saņēma un vietējās nozīmes bibliotēkas statusu ieguvusi 2021. gada 16. decembrī uz pieciem gadiem.

Bibliotēkas krājuma attīstības politikas galvenie uzdevumi:

- uzlabot krājuma kvalitāti, stingri ievērojot tā komplektēšanas un rekomplektēšanas pamatprincipus;
- optimizēt krājuma kustību, ieviešot efektīvākās darba metodes;
- palielināt audiovizuālo izdevumu un citu elektronisko informācijas nesēju skaitu, paredzot to iepirkumam un datubāzu abonēšanai ne mazāk kā 5% no kopējās summas, kas bibliotēkas budžetā paredzēta krājuma papildināšanai;
- popularizēt elektronisko preses izdevumu piedāvājumu bibliotēkas lietotājiem, piedāvāt e-grāmatas.

Galvenās lietotāju grupas:

- bērni un jaunieši 1 līdz 18 gadiem;
- studējošie, strādājošie;
- bezdarbnieki, mājsaimnieces;
- seniori;
- u.c. izglītības un dažādu sfēru pārstāvji.

Krājuma veidošanas vispārīgie principi:

- kvalitāte – bibliotēkas krājuma veidošana atbilstoši teritorijas attīstības interesēm, dāvinājumu izvērtēšana kā saturiskā, tā skaitliskā ziņā.
- daudzveidība – visās nozarēs iespējami plašs dokumentu un elektronisko izdevumu klāsts dažādām lasītāju grupām un zināšanu līmeņiem,
- aktualitāte – regulāra krājuma papildināšana ar jaunākajiem izdevumiem iespējami atbilstoši lietotāju pieprasījumam,

- pieejamība – krājuma, datubāzu, citu informācijas sistēmu un pakalpojumu pieejamības garantēšana ikvienam iedzīvotājam, neatkarīgi no piederības kādai sociālai grupai, zināšanu līmeņa vai materiālā nodrošinājuma,
- plānveidīgums – nekontrolētu iepirkumu, dāvinājumu un ziedojumu nepieļaušana.

Krājumā nekomplektē:

- pornogrāfiska, rasistiska un naida kurinošu literatūru;
- īslaicīgas nozīmes literatūru (bukleti, reklāmas, aicinājumi, partiju programmas u.tml.);
- pamatskolas un vidusskolas mācību grāmatas;
- mūzikas ierakstus;
- nošu izdevumus;
- kartogrāfiskos izdevumus (izņemot novadpētniecību);
- attēlizdevums (izņemot novadpētniecību);
- rokrakstus (izņemot novadpētniecību);

Laucesas pagasta bibliotēkas krājums ir universāls. Minimālajā līmenī tiek komplektēta visu nozaru literatūra.

Kolekcija:

Bibliotēka veido speciālu krājumu – novadpētniecības dokumentu fondu, kurā tiek vākti materiāli par Laucesas pagastu un Augšdaugavas (Daugavpils) novadu tā ļaudīm, neatkarīgi un izdevuma veida un izdošanas vietas (grāmatas, seni izdevumi, fotogrāfijas preses arhīvs par pagastu un novadniekiem).

Krājuma komplektēšanas noteicošie faktori:

- lietotāju pieprasījums,
- izdevēju un tirdzniecības piedāvājums,
- finanšu līdzekļi.

Krājuma komplektēšanas avoti:

- pirkumi,
- bezatlīdzības saņemtie – VKKF projekti, LNB projekti, privātpersonu, iestāžu un organizāciju dāvinājumi, ziedojumi,
- dalība KKF mērķprogrammās – “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”.
- abonēšana – izdoti periodiskie izdevumi plašam lasītāju lokam.

Finansēšanas avoti

- Augšdaugavas novada Kultūras pārvalde (grāmatas, audiovizuālie izdevumi un citu dokumenti) un Laucesas pagasta pārvalde (preses izdevumi),
- dalība projektos.

Dāvinājumu komplektēšana

Dāvinājumu pieņemšanas kritēriji:

- izdošanas laiks – pēdējo 2-3 gadu literatūra, ja nav krājumā;
- aktualitāte – paaugstināta pieprasījuma literatūra;
- valoda – pamatā krievu valoda (daiļliteratūra), daiļliteratūra, nozaru un bērnu literatūra arī latviešu valodā;
- izdevuma nolietojuma pakāpe – nelietotas vai mazlietotas;
- bibliotēkai ir tiesības saņemtos dāvinājumus dāvināt tālāk citām bibliotēkām vai piedāvāt lietotājiem.

Tiek pieņemti tādi piedāvājumi, kas teicami saglabātas, saturiski vērtīgas agrāk izdotas grāmatas, kas var aizvietot bibliotēkas krājumā fiziski nolietotas, bet lasītāju pieprasītās grāmatas. Dāvināto grāmatu ietvaros darbojas arī akcija “Lasītājs lasītājam”, kur apmaiņas procesā saglabājas piedāvājums interešu jomā.

Daiļliteratūras komplektēšana

- latviešu oriģinālliteratūra – ņemot vērā lasītāju pieprasījumu,
- tulkotā daiļliteratūra – Latvijā izdota literatūra, pasaules klasiķu darbi, pieprasīti izdevumi, novērtējot autora popularitāti pēc lasītāju pieprasījuma,
- daiļliteratūra svešvalodās – iespējami visaptverošs līmenis.

Valodu aptvērums:

Pamatā resursi tiek komplektēti latviešu un krievu valodā. Nozaru literatūra latviešu valodā, krievu un minimālajā apmērā arī svešvalodās.

Krājuma rekonplektēšana (norakstīšana)

Lai krājums būtu aktuāls ar mūsdienīgu informāciju, bibliotēka katru gadu veic krājuma rekonplektēšanu – dokumentu izvērtēšanu un norakstīšanu. Ja materiāli tiek uzskatīti par bibliotēkas lietotājiem neiederīgiem, notiek norakstāmo materiālu atlase, saskaņā ar profesionālo praksi un metodisko koncepciju.

Izvērtēšana tika veikta pēc kritērijiem:

- dokumenta fiziskais stāvoklis, nolietojums;
- cirkulācijas biežums;
- liekie dubletī;
- vispārējie apstākļi, kas attiecas uz konkrēto izdevumu;
- profilam neatbilstoši izdevumi;
- izdevumi bojāti dažādu iemeslu dēļ;
- nozaudēti izdevumi lietotāju vainas dēļ.

Krājuma norakstīšanas iemesli:

- nolietoti izdevumi,
- novecojuši pēc satura,
- liekie dubleti,
- profilam neatbilstoši izdevumi,
- izdevumi bojāti dažādu iemeslu dēļ,
- nozaudēti izdevumi,
- dokumenti nav atgūstami lietotāju vainas dēļ.

Ik gadu notiek krājuma rekonplektēšana – resursu izvērtēšana un materiālu norakstīšana. Lasītāju nozaudētas grāmatas tiek aizstātas ar līdzvērtīgām, kā to paredz bibliotēkas lietotāju Noteikumos noteiktie pienākumi.

Abonēto presi bibliotēka glabā:

- avīzes – 1 gadu;
- populāra rakstura žurnālus – 3 gadi;
- novada avīzi – pastāvīgi.

Laucesas pagasta bibliotēkas vadītāja

V.Kvetkovska